

Lunds stift

VERKSAMHETSBERÄTTELSE
MED ÅRSREDOVISNING 2018

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Vision och prioriteringar	5
Biskopsstaben	26
Direktorsstaben	29
Avdelning för samverkan	38
Avdelning för församlingsutveckling	41
Avdelning för egendomsförvaltning	44
Gemensamma personalkostnader	46

ÅRSREDOVISNING

Förvaltningsberättelse	50
Flerårsöversikt	66
Resultaträkning	67
Balansräkning	68
Eget kapital	69
Kassaflödesanalys	71
Noter	72
Revisionsberättelser	82
Stiftsstyrelse	85
Stiftsfullmäktige	86

INLEDNING

2018 VAR ETT ÅR med som vanligt många händelser.

Budgeten för 2018 har i allt arbete i Lunds stift relaterat till stiftets vision *Bottna i nåden, skapa i världen*.

Ett gediget och givande budgetarbete har bedrivits under 2018 för att ta fram delmål som har direkt bäring på de prioriteringar som är fastställda för Lunds stift för mandatperioden. Med prioriteringar menas fokusområden för att tilldela resurser i form av kompetens, tid, pengar och personal, för att nå Lunds stifts mål under mandatperioden. Samtliga prioriteringar ska präglas av visionens förhållningssätt. Det gäller människovärde, hållbarhet och kommunikation. Det är på visionen och dess undertexter prioriteringarna vilar. Prioriteringarna accentueras av det som biskopen pekar på som angeläget i sitt herdabrev ”Kallad till kärlek”. För Lunds stift innebär det att stiftet ska främja en fördjupning av vår tro och vår förståelse av vem Gud är och vad Gud gör mitt ibland oss för att kyrkan ska kunna vara tydlig i samhället. Stiftet ska bidra till att vi är en kyrka som är aktiv i samhället på olika sätt och visar en väg från ord till handling. I allt det vi gör är kommunikation en bärande tanke. Barn och unga är prioriterade i allt främjandearbete. Delmålen ska uppnås på kort sikt, i detta fall budgetåret 2018, och vara ett resultat av de aktiviteter som genomförs inom ramen för budgetens verksamhetsplan. Måluppfyllelsen för dessa delmål ska utvärderas.

I verksamhetsberättelsen redovisas delmålen och dess resultat för respektive prioritering samt stiftskansliets verksamhet och dess utförande. I årsredovisningen redovisas väsentliga händelser under året, framtiden, finansiering, beslut och ställningstaganden som varit särskilt betydelsefulla under verksamhetsåret.

Några axplock att extra omnämna är:

På pingstadagen den 20 maj togs en ny kyrkohandbok för Svenska kyrkan i bruk. Detta är den åttonde handboken sedan reformationen och den första handboken sedan Svenska kyrkan blev ett eget trossamfund. Därför heter det nu ”Kyrkohandbok för Svenska kyrkan” och inte som tidigare ”Svensk kyrkohandbok”.

Arbetet med det kyrkliga kulturarvet fortsätter och inför Kontrollstation 2019 intensifieras arbetet. Den 25- 26 april genomfördes en internationell konferens Preserve, Use and Develop (PUD) i Lund, konferensen genomfördes i samverkan med ett flertal internationella organisationer.

Verksamhetsberättelse 2018

Ett omfattande arbete gjordes under året i församlingarna med att färdigställa fastighetsregistret. Utifrån vad som är registrerat har Lunds stift cirka 2 200-2 500 byggnader varav cirka 500 är kyrkor.

Biskopen besökte Tanzania för samtal om en vänstiftsrelation med North Eastern Diocese (NED) och under året har stiftsstyrelsen fattat beslut om att teckna ett vänstiftssamtal med NED.

Den nya dataskyddsförordningen (GDPR) började gälla den 25 maj 2018 vilket var ett viktigt datum för hela EU.

Stiftsgården Åkersberg fick sitt spa Andrum på plats och invigt i december.

2018 är det första året i mandatperioden 2018-2021, vilket också innebär att de olika beslutsorganen har förändrats. Ett nytt utbildningspaket för förtroendevalda erbjöds denna gång jämfört med de traditionella som brukar genomföras i samband med ny mandatperiod. Utbildningen fick namnet ”Kick-off för ledande förtroendevalda i kyrkoråd och kyrkofullmäktige samt kyrkoherde”. ”Kick-offerna” genomfördes vid fyra tillfällen på olika platser i stiftet och totalt nåddes 83 procent av stiftets 109 ekonomiska enheter. Kick-offerna var ett första steg i en serie av utbildningar som utgick ifrån de förtroendevaldas önskan och behov. Fler kyrkorådsutbildningar har sedan erbjudits under 2018 och satsningen fortsätter under 2019.

Det sammanlagda resultatet för Lunds stift är ett överskott om 5,8 mkr. Måluppfyllelsen i verksamhetsplanen är mycket hög. Detta är en bra grund för det fortsatta utvecklingsarbete som krävs för att nå målen i prioriteringarna för mandatperioden.

De ovan nämnda insatserna har involverat förtroendevalda, medarbetare i stiftsorganisationen och många av Lunds stifts församlingar. Om detta och mycket annat som skett under 2018 finns att läsa i dokumentet. Det är vår förhoppning att våra gemensamma arbetsinsatser under året varit till gagn för Lunds stift och för vår gemensamma kallelse till kärlek. Med dessa ord vill vi inspirera till ett studium av vad som i övrigt redovisas av vad som gjorts under 2018.

Biskop Johan Tyrberg

Stiftsdirektor Lena Simonsson-Torstensson

LUNDS STIFTS VISION OCH PRIORITERINGAR

LUNDS STIFTS VISION

Bottna i nåden, skapa i världen

Inspirera lärande och samlas kring hoppet ...

... med dopet som grund...

... för att möta livets och världens utmaningar

VISION

Lunds stifts vision och de prioriteringar som stiftsfullmäktige har beslutat för mandatperioden är utgångspunkten för arbetet i stiftet och på dess kansli. Lunds stifts vision Bottna i nåden – Skapa i världen anger riktningen, vart vi är på väg. Lunds stifts vision är vägledande för stiftets långsiktiga arbete. Med tillhörande undertexter fungerar visionen som en ledstjärna. Den uttrycker hur kyrkan i Lunds stift vill vara och uppfattas. Visionen ska förverkligas genom prioriteringar och mål. Prioriteringarna accentueras av det som biskopen pekar på som angeläget i sitt herdabrev Kallad till kärlek. För Lunds stift innebär det att stiftet ska främja en fördjupning av vår tro och vår förståelse av vem Gud är och vad Gud gör mitt ibland oss för att kyrkan ska kunna vara tydlig i samhället. Stiftet ska bidra till att vi är en kyrka som är aktiv i samhället på olika sätt och visar en väg från ord till handling. Stiftet ska genom främjande och tillsyn verka för fungerande församlingar med ett utvecklat ledarskap för att kyrkan som organisation ska kunna leva. I allt vi gör är kommunikation en bärande tanke.

UTMANINGAR OCH UPPDRAG

Omvärlden är stadd i ständig förändring och det ställer Svenska kyrkan i Lunds stift inför nya utmaningar. Det finns faktorer i omvärlden som är av särskild relevans för stiftet. De ger en bild av den verklighet som vi har att förhålla oss till när prioriteringar och verksamhetsinriktning ska bli konkret. Utmaningarna som Lunds stift står inför är såväl teologiska, ekonomiska som organisatoriska. Dessa utmaningar tydliggör hur uppdraget för Lunds stift ska utformas.

Verksamhetsberättelse 2018

Många människor är vilsna i en tid präglad av osäker ekonomi, sanningsrelativism och en upplevelse att inte behövas i samhällsgemenskapen. Särskilt ungdomen är en tid av existentiell sårbarhet. Att ta människors behov av existentiell mening på allvar är en särskild uppgift för Svenska kyrkan.

Kyrkan står inför en utmaning att i sin undervisning bevara öppenhet samtidigt som man ger vägledning och en fast grund att stå på. Lunds stift vill främja skapandet av rum för möten öppna för alla. Människor har ofta liten kunskap om kristen tro och livshållning. Missions- och undervisningsarbetet behöver därför intensifieras i stiftets församlingar. Gudstjänstlivet i stiftets församlingar ska främjas och människor ska ges möjlighet att växa i sin tro. De som vill engagera sig ideellt ska möta församlingar som kan och vill ta emot dem och deras kompetenser i en atmosfär som säkerställer delaktighet, förankring och tillvaratagande av den kunskap och det goda arbete som redan görs.

Ett samhälle med klyftor som drar isär påverkar Lunds stift och ökar behoven av diakonal verksamhet. Svenska kyrkans potential att bidra till gemenskap och integration växer ut den grundläggande övertygelsen att alla människor är skapade till Guds avbild, och inspirerar till ett arbete som skapar och bevarar det sociala kittet. Kyrkans diakoni gör inte någon åtskillnad bland människor. Den mest påtagliga utmaningen är en följd av den ökade folkomflyttningen i världen. Fler och fler ser sig tvungna att lämna sina hem och söka sig en ny tillvaro. Här ökar förväntningarna på kyrkan, både som stöd för asylsökande och flyktingar och som en barmhärtig miljö.

Medlemsutvecklingen i kombination med det ekonomiska läget är en utmaning för Lunds stift att försöka påverka till exempel genom att främja mission och genom att visa på det goda arbete som görs i församlingarna. Samverkan och samordning inom Svenska kyrkan är ett angeläget område för att kunna bedriva kostnadseffektiv, kvalitativ och hållbar verksamhet. Inom hela Svenska kyrkan eftersträvas en likvärdig kvalitet inom samverkansområdena IT, fastigheter, ekonomi- och lönehantering, ärende- och dokumenthantering samt inköpsstöd, detta trots att förutsättningarna är olika.

Klimatförändringarna är globala och de utmaningar de ställer mänskligheten inför är enorma. Svenska kyrkan är en av Sveriges största fastighets-, - samt jord- och skogsförvaltare och har därmed goda möjligheter att påverka och bidra.

Dessa utmaningar har inom de fastlagda prioriteringarna legat till grund för verksamhetsmålen för 2018.

PRIORITERINGAR

Lunds stifts prioriteringar är de områden som Lunds stift ser som särskilt viktiga att fokusera på för att gå i rätt riktning. Med prioriteringar menas fokusområden där resurser tilldelas i form av kompetens, tid, pengar och personal i syfte att nå Lunds stifts mål under mandatperioden. Samtliga prioriteringar ska präglas av visionens förhållningssätt när det gäller människovärde, hållbarhet och kommunikation.

Lunds stifts visionstext säger om människovärdet, med en hänvisning till Lukasevangeliets 10 kapitel vers 27 (med parallellställten): Vi utmanas av både rikedom och nöd, i och omkring oss, och av budet att älska Gud och vår nästa som oss själva.

Hållbarhetsarbetet inbegriper såväl ekologi och ekonomi som sociala och andliga frågor. Därför ingår hållbarhetsarbete i samtliga delar av verksamhetsplanen. Lunds stifts visionsbön lyfter hållbarhetens andliga grund: Gud, du kallar oss ständigt till liv och förnyelse. Du ger oss skapande ansvar och låter oss bottna i nåd.

Lunds stifts visionstext citerar 1 Petrusbrevets 3 kapitel, vers 15-16: Var alltid beredda att svara var och en som kräver besked om ert hopp. Gör det ödmjukt och respektfullt i medvetande om er goda sak. Detta ska präglade Lunds stifts kommunikation.

LUNDS STIFT HAR FYRA PRIORITERINGAR I SITT MÅLARBETE

PRIORITERING MISSION – att utveckla missionerande församlingsstrategier kring gudstjänst och kyrkliga handlingar, undervisning och lärjungaskap, ideellt engagemang, rekrytering till kyrklig tjänst med hjälp av kunskap och analys. En missionerande församlingsstrategi inkluderar också dem som tillhör men inte fullt ut delar kyrkans liv.

PRIORITERING NÄRVARO I SAMHÄLLET – en kyrka som är aktiv i samhället och visar vägen. Närvaron är en följd av att vi är kallade till kärlek. Det ska ske genom samverkan med andra organisationer, kunskap och analys samt diakonala strategier. Områden där Lunds stift får externa resurser ska utvecklas, till exempel migration och integration samt social ekonomi.

PRIORITERING LEDARSKAP – fungerande församlingar med ett utvecklat ledarskap. Ledarskapet omfattar alla nivåer och syftar till att kyrkan ska blomstra. Berörda är kyrkoherdar och andra anställda med ledaruppdrag, ideella samt förtroendevalda, med hjälp av kunskap och analys.

Verksamhetsberättelse 2018

PRIORITERING SAMVERKAN – att möjliggöra för kyrkan att vara kyrka lokalt. Samverkan innebär att församlingarna kan lägga en större del av sina resurser på den grundläggande uppgiften. Detta ska ske genom administrativ samverkan, samverkan kring fastigheter och mellan församlingar inom övriga områden, med hjälp av kunskap och analys.

ÖVRIGA VERKSAMHETSOMRÅDEN

Utöver dessa fokusområden främjar Lunds stift internationellt arbete och bistår med främjande och tillsyn i juridiska frågor och organisationsfrågor. Stiftskansliet bereder som biskopens kansli visitationer och annat som ingår i biskopens uppdrag. Kansliet främjar också Lunds stifts kommunikationsarbete. Vid stiftskansliet sker också förvaltningen av Lunds stifts prästlönetillgångar.

MÅL PÅ OLIKA NIVÅER

Lunds stifts mål anges i verksamhetsplanen och är milstolpar på väg i rätt riktning. Målen befinner sig på tre olika nivåer:

ÖVERGRIPANDE MÅL som anger färdriktningen och vilken förändring som ska ske på lång sikt i kyrkan och för dess medlemmar till följd av prioriteringarna. Dessa målsättningar påverkas av annat än Lunds stifts arbete, till exempel av förändringar i omvärlden.

SYFTE kallas de mål som gäller för prioriteringarna under mandatperioden 2018-2021. Inom denna tidsram ska Lunds stift med tillsatta resurser (personal, tid och budget) nå målen med hjälp av delmål.

DELMÅL ska uppnås på kort sikt, i detta fall ett budgetår och vara ett resultat av de aktiviteter som genomförs inom ramen för budgetens verksamhetsplan. Måluppfyllelsen för dessa delmål ska utvärderas.

HUR PENGARNA ANVÄNDS 2018 KOPPLAT TILL PRIORITERINGAR OCH MÅL

Stiftsstyrelsens beslut och prioriteringar utifrån stiftets uppdrag uttrycks i budgeten som för 2018 i sin helhet uppgår till 120 miljoner kronor. En stor del av budgeten omsluter löpande åtaganden och verksamhetskostnader. 2018 års budget bygger på en samlad bedömning av vilka behov församlingarna i Lunds stift har under de kommande åren.

VERKSAMHETSPLAN FÖR 2018

I stiftskansliets verksamhetsplan och budget för verksamhetsåret 2018 finns tydliga delmål som utgår ifrån fastställda prioriteringar för mandatperioden. Delmålen ska uppnås på kort sikt, i detta fall för budgetåret 2018, och vara ett resultat av de aktiviteter som genomförs inom ramen för budgetens verksamhetsplan. Måluppfyllelsen för dessa delmål ska utvärderas. Härmed redovisas delmålens resultat för 2018.

Sammanfattning av mål och resultat för verksamhetsåret 2018

Måluppfyllelsen i verksamhetsplanen är mycket hög vilket är en bra grund för det vidare utvecklingsarbetet med att nå målen i de fastställda prioriteringarna för mandatperioden.

MISSION

Mål och resultat

Delmål för 2018 är att missionsstrategier i Lunds stift, i Sverige och utomlands ska inventeras och analyseras. Ett särskilt uppdrag är att samtala med församlingar i stiftet kring mission, reflektera kring att vara kyrka på andra arenor, till exempel med dem som verkar inom institutionssjälavården och med dem som har missionsprojekt i stiftet. Ett viktigt delmål är att skapa en strategisk plan för främjande av missionerande församlingsstrategier i Lunds stifts församlingar. Planen ska ligga till grund för verksamheter och aktiviteter under resten av mandatperioden.

Övriga delmål är att ett strategiskt och operativt arbete kring gudstjänst och kyrkliga handlingar, undervisning och lärjungaskap, idealitet och rekrytering utifrån ett hållbarhetsperspektiv ska påbörjas och genomföras under 2018.

Delmål

Delmål för hela prioriteringen

- *En strategisk plan för främjande av missionerande församlingsstrategier i Lunds stifts församlingar ska utarbetas under 2018. Planen ska fastställas av stiftsstyrelsen och innefatta en systematisk utvärdering av verksamheter.*

Verksamhetsberättelse 2018

Arbetet med att ta fram en större missionsstrategisk plan för Lunds stift har visat sig behöva ett större förarbete. Begreppet mission är inte entydigt. Det är avhängigt vår förståelse av oss själva som kyrka och vår plats i samtiden. Innan en fullständig missionsstrategisk plan kan utarbetas är det viktigt att vi väcker ett brett samtal om mission och kyrkosyn i förhållande till samtiden. Ansatser till detta är den föreläsningsturné i frågorna som genomförs kontraktvis, en teologisk skriftserie samt ett fördjupat samarbete med LMS, Lunds missionssällskap. Utifrån vad som väcks i dessa ansatser och utifrån den forskning som bedrivits i stiftet förväntas material finnas till en missionsstrategisk plan.

Delmål för gudstjänst och kyrkliga handlingar

- *Församlingarnas missionsstrategiska kompetens kring dop ska främjas genom verksamheter enligt särskild plan.*

Stiftskansliet har genomfört ett stort antal kurser och arbetslagsfortbildningar, detta i Lunds stift, övriga stift och i våra grannländer. Med dopet som utgångspunkt har samhället och det kyrkliga samtalet bevakats. Det har gjorts analyser av dopet i media, utifrån forskning samt Svenska kyrkans statistik.

- *Stiftet ska främja gudstjänstfirandet med den nya handboken, så att gemenskapen inom Svenska kyrkan stärks.*

På Pingstdagen 2018 tog Svenska kyrkan en ny kyrkohandbok i bruk, den åttonde sedan reformationen. Tolv kontrakt har haft halvdagsutbildningar för samtliga präster och musiker i handbokens upplägg, formalia och ny musik. Biskopens teologdag hade fokus på gudstjänst och liturgi. Vid tre olika tillfällen har Lunds stift erbjudit medarbetarna fortbildningsdagar med olika infallsvinklar på gudstjänsten. En av dessa hade fokus på barn och gudstjänst. Den 16 maj manifesterade Lunds stift att gudstjänst är glädje genom en förbönsgudstjänst för den nya handboken.

- *Kansliet ska genomföra missionsinriktad prästfortbildning kring gudstjänst.*

Den missionsinriktade prästfortbildningen kring gudstjänst var tänkt som en fortbildning där deltagarna skulle fördjupa sig i gudstjänstens historia och praktik. Detta delmål har inte uppfyllts, då behovet i stiftets församlingar under 2018 visade sig vara delvis annorlunda. Istället genomfördes kontraktssamlingar under våren 2018 med fokus på vad den nya handboken skulle komma att innebära rent praktiskt i firandet av gudstjänster och kyrkliga handlingar i stiftets församlingar.

Delmål för undervisning och lärjungaskap

- *Planer för lärande och undervisning i de 23 projektförsamlingar som deltagit i undervisningsprojektet ska färdigställas.*

Då projektet avslutades i december 2017 var de flesta planer klara. Under 2018 kompletterade de flesta församlingar som inte gjort sina planer. En del är mycket utförliga andra mer summariska. 20 planer finns att hämta på intranätet.

- *En strategisk plan för främjande av dopuppföljningsarbetet i församlingarna ska utarbetas.*

En strategisk ettårig plan, för främjande av dop, dopundervisning och dopuppföljning för 2019, har tagits fram.

- *Ett nätverk kring andlig fördjupning i stiftet ska startas.*

Arbetet har påbörjats under året genom att en böneskola (Prayer pack) med inspiration från Anglikanska kyrkan initierats i ett femtontal församlingar. Under 2019 ska ett nätverk för andlig fördjupning bildas med start i befintliga kontakter. Fyra utbildnings- och inspirationsdagar planeras per år med start 2019.

- *Lunds stift ska utveckla missionerande strategier för arbetet med döva och hörselskadade.*

Som ett led i detta har ansvarig stiftsadjunkt och inköpt personal med specialkompetens i ämnet har gått kursen ”Att leda ideella” på Helsjön (en kurs på kvartsfart). Kursen avslutades med en handlingsplan. Efter kursens avslut har även en policy för att leda ideella tagits fram och fler döva engagerats att arbeta ideellt.

Delmål för ideellt engagemang

- *Befintligt arbete med ideella i stiftet ska inventeras och en strategisk plan för främjande av ideellt arbete i Lunds stifts församlingar under mandatperioden ska utarbetas. Planen ska fastställas av stiftsstyrelsen.*

Arbetet har inventerats och en plan har tagits fram och fastställts av stiftsstyrelsen i december 2018.

- *Minst fyra arbetslagsutbildningar kring ideellt arbete för stiftets församlingar ska genomföras.*

Under 2018 har Hässleholm, Vä-Skepparslöv, Kropp, Ekeby samt Stora Köpinge genomgått utbildningen. Ytterligare två församlingar, Hjärnarp-Tåstarp och Maria i Malmö avslutade utbildningen i januari 2019.

Verksamhetsberättelse 2018

Några församlingar har valt att också ta med förtroendevalda i utvalda delar eller arrangerat särskilda dagar för förtroendevalda och intresserade församlingsbor. Utbildningarna har genomförts i samarbete med Sensus.

- *Minst åtta församlingar/kyrkliga grupper ska utbildas i "Att leda ideella".*

Att leda ideella är uppdelat på två terminer med start på hösten och avslut på våren. 2017-2018 har sju arbetsgrupper (elva personer) från Lunds stift deltagit i utbildningen. 2018-2019 har fem arbetsgrupper (elva personer) från Lunds stift deltagit i utbildningen.

- *Församlingarnas samverkan med idrottsrörelsen som en manifestation av kyrkans närvaro i samhället ur ett missionsstrategiskt perspektiv ska främjas, särskilt vid större event som SM-veckan, som 2018 är förlagd i Helsingborg och Landskrona.*

SM-veckan den 2-8 juli samlade totalt 110 000 besökare. Av dessa var drygt 8 000 deltagare i olika SM-tävlingar. En arbetsgrupp med representanter från församlingarna i Helsingborg, Landskrona samt från Sensus och stiftskansliet förberedde arbetet med kyrkans närvaro. SM-veckans organisation var positiv till initiativen som togs. Veckan dokumenterades på ett värdefullt sätt med en film som visats på en nationell konferens. SM-veckan 2019 är placerad i Malmö

- *Ungdomsrådet ska mötas fyra gånger med gemensamt lärande som mål.*

Ungdomsrådet har träffats tre gånger under 2018 utifrån ämnen som biskop Johan har önskat fördjupa. Idén är att genom att lyssna på hur ungdomar tänker kring frågor som rör samhälle, kyrka och tro, få kunskap som är viktig för såväl biskopens som stiftskansliets arbete.

- *Lunds stift ska verka för att öka antalet anställda i stiftet som engagerar sig i Svenska kyrkans Unga i Lunds stifts (SKUL) arbete, lokalt och på stiftsnivå.*

Lunds stift har genom sina anställda i SKUL ökat engagemanget för SKUL genom att vara aktiva i kyrkorådsutbildningar, möta anställda och medlemmar i samband med lokalavdelningsbesök och lägerverksamhet. Engagemanget från anställda på lokal nivå behöver fortsatt utvecklas men förhoppningar finns att det arbete som gjorts under året kommer att ge frukt. Engagemanget på stiftsnivå har ökat genom kontakten med de medarbetare som jobbar med rekrytering, migration, internationellt arbete samt ungdoms- och konfirmandfrågor.

Delmål för rekrytering till kyrklig tjänst

- *Befintligt arbete i stiftet ska inventeras och en strategisk plan för främjande av strategier för att Lunds stifts församlingar ska vara en rekryterande miljö under mandatperioden, ska utarbetas. Målet är att öka antalet som söker kyrklig profilutbildning i Lunds stift. Planen ska fastställas av stiftsstyrelsen.*

Befintligt arbete har inventerats och en strategisk plan har tagits fram och fastställts av stiftsstyrelsen i december 2018.

- *Lunds stift har 17 pastorsadjunkter under 2018.*

I juni 2017 prästvigdes sex personer, i januari 2018 sex personer och i juni 2018 14 personer, sammantaget 26 personer har därigenom helt eller delvis var pastorsadjunkter under 2018. Sammantaget har detta tagit 16 pastorsadjunkttjänster i anspråk under 2018.

- *Det ekonomiska bidraget till nya diakontjänster ska främja att antalet diakoner i stiftet ökas.*

Två ekonomiska enheter sökte bidrag till ny diakontjänst, Osby pastorat och Veberöds församling. Båda beviljades ett bidrag på 220 000 kronor = totalt 440 000 kronor.

- *Hela processen från första kontakt till präst- respektive diakonvigning ska utvecklas och kvalitetssäkras.*

Processen att bli präst eller diakon i Lunds stift förändras ständigt. Rekryteringsansvariga arbetar allt mer tillsammans samt hämtar idéer från kollegor i andra stift. Antagningsprocessen och tiden som kandidat i stiftet utvärderas genom samtal med handledare för antagningspraktik samt genom avslutande samtal med pastorsadjunkter.

- *Blivande kyrkomusikers deltagande i Mötesplats Stift Student (MSS) och deltagande i utbildningen på Svenska Kyrkans Utbildningsinstitut (SKUI) ska öka.*

Under 2018 deltog, från Lunds stift, åtta kyrkomusikerstuderande vid MSS samt två vid SKUI. Detta innebär en ökning från 2017 med två studerande som deltog i MSS. Antalet deltagande vid SKUI är oförändrat sedan 2017. De blivande kyrkomusikerna har med gott resultat gjort åtta veckors handledd praktik i församling, deltagit på resan "I Luthers fotspår" samt "Sommarveckan på Södra Hoka". För att på sikt förbättra inflödet av antalet sökande till kyrkomusikerutbildningar bedriver Lunds stiftskansli flera proaktiva rekryteringsåtgärder såsom: Nätverket för barnorgelpedagogik,

Verksamhetsberättelse 2018

Lunds stifts sommarkurs för unga organister samt Orgelbruset – mötesplats för unga organister. Dessutom ger Lunds stift ett ekonomiskt bidrag till Musikhögskolan i Malmö så att de kan tillhandahålla en kantorsutbildning. Närmsta lärosäte är annars Oskarshamns folkhögskola.

- *Att under 2018 arbeta för att minst fyra personer söker till församlingspedagogutbildningens slutår på Svenska kyrkans utbildningsinstitut (SKUI).*

Till församlingspedagogutbildningens slutår med början hösten 2018 sökte fem personer från Lunds stift. En av dessa valde att sluta då möjlighet till ett vikariat gavs istället.

NÄRVARO I SAMHÄLLET

Mål och resultat

Syftet är att kyrkan i Lunds stift är aktiv i samhället och visar vägen. Lunds stift har etablerat sig i flera offentliga sammanhang där kyrkans profetiska röst och diakonala strategier och insatser efterfrågas. Här är människovärdet och hållbarhetsperspektivet särskilt viktigt. Det stora antalet asylsökande i stiftet innebär att flykting- och integrationsfrågor utvecklats till centrala områden i strävan efter ett gott samhälle. Lunds stift har bildat Supportteamet Migration (SMIL), som ska främja församlingarnas arbete i dessa frågor. Svenska kyrkan i Lunds stift har en roll och uppgift i den sociala ekonomin, bland annat genom två projekt som möjliggör för församlingar att involvera människor som behöver sysselsättning, rehabilitering och arbetsträning: Nätverk Lunds stift och Arbetsinriktad rehabilitering.

För dessa ändamål finns tydliga delmål och finansiering via externa medel. Supportteamet migration finansieras av medel som beslutas av kyrkomötet. De två övriga projekten finansieras med medel från Europeiska socialfonden (ESF).

Församlingarna möter människor i nöd och i svåra situationer. Lunds stift beviljar externa medel för att församlingarna ska kunna bistå dessa personer. Stiftet ger också bidrag till församlingar som vill inrätta nya diakontjänster (se ovan under rekrytering) och svarar för Jourhavande präst via telefon och nätet.

Delmål

- *Supportteamet Migration ska i samverkan med andra organisationer och myndigheter främja församlingarnas arbete med asylsökande och flyktingar, så att arbetet är i fas med utvecklingen i samhället. Församlingarna ska få en ökad kompetens och hållbarhet i sitt arbete.*

Delmålen har uppfyllts. Regelbunden samverkan/dialog har skett med bland annat. Röda Korset, Rädda Barnen, Individuell Människohjälp, Skåne Stadsmission, Länsstyrelsen, Migrationsverket och Gränspolisen.

För att öka församlingarnas kompetens och för att deras arbete ska bli hållbart har de erbjudits juridisk rådgivning, utbildningar och psykosocialt stöd.

Den juridiska rådgivningen har erbjudits genom avtal med Rådgivningsbyrån och Skåne Stadsmission. Juristen på Rådgivningsbyrån har haft cirka 45 telefonkontakter och 180-190 mailkontakter 2018. Det är främst församlingar i Skåne (utom Malmö) som tagit kontakt. Rådgivningsbyrån har också genomfört två utbildningsdagar. Skånes stadsmission har haft 21 ärenden som i huvudsak har handlat om råd kring visering samt avvisning/återreseförbud, familjeåterförening, uppehållstillstånd och LVU av barn, överföring enligt Dublinförordningen och återvändande.

SMIL har arrangerat Traumastödsutbildning i samarbete med Vårsta Diakoni med 20 deltagare, utbildning med Expo i frågor kring tolerans och antirasism och cirkelledarutbildningar för nya brobyggare i samarbete med Sensus. SMIL har även medverkat vid SKR:s utbildning #Värme, Unga med uppdrag – Live-Love, fortbildning för ideella på Jämshögs folkhögskola och Migrationsverkets konferens om förvar.

Det psykosociala stödet har främst förmedlats genom utbildningarna. Utöver det har ett tiotal grupper med 10-15 personer i varje fått stöd, dels i form av handledning/samtal och dels i föreläsningsform.

Församlingarna har också under året kunnat ansöka om extra medel till sitt arbete med asylsökande och flyktingar tack vare medel från kyrkostyrelsen. 2018 var tredje året som församlingarna fick den möjligheten. Kriterierna för att få medel är bland annat att församlingarna ska bedriva ett hållbart och långsiktigt arbete. Dessutom kunde församlingarna söka statliga medel för insatser mot hemlöshet bland unga vuxna. Pengarna gick till att ge bidrag till privata fadderhem.

Verksamhetsberättelse 2018

Flyktingarbetet har påverkas av politiska beslut som har ett direkt genomslag i församlingarnas diakonala arbete då utsattheten bland asylsökande och flyktingar är mycket stort. SMIL:s arbete har trots detta kunnat genomföras i fas med den utveckling som skett i samhället gällande dessa frågor. Uppdraget har inneburit att möta de förändringar som skett över tid och ge stöd till församlingarna med exempelvis åldersuppskrivna unga vuxna, behovet av flera brobyggare, psykosocialt stöd till det stora antalet som kommit hit svårt traumatiserade samt konvertitfrågan. SMIL har genom många besök i församlingar och pastorat samt telefonsamtal gett stöd och även praktisk hjälp då det gäller språk- och kulturkompetens. Arbetet har ändå ändrat karaktär i takt med hur situationen har förändrats för församlingarna och för människor på flykt.

Flyktingarbetet och arbetet med arbetsträning för dem som befinner sig allra längst bort från arbetsmarknaden - som sker genom ESF-projektet nätverk Lunds stift - har närmat sig varandra. Det är inte längre två separata områden. Många nyanlända arbetstränar i församlingar där behovet av språk- och kulturkompetens och arbete med integration är mycket stort.

Arbetet med konvertiter har tack vare kompetensen i SMIL kunnat ta ett samlat grepp från stiftets sida då det gäller att stötta ute i församlingarna. Arbetet kvalitetssäkras utifrån biskop Johans brev till prästerna i stiftet. Det riktas både mot att stötta anställda i församlingarna och att skapa gemenskap för konvertiterna. Dessutom har två fullbokade läger för konvertiter ägt rum på Stiftsgården Åkersberg. Dessa har sedan resulterat i regelbundna återträffar som erbjuds dem som konverterat.

Arbetet med att utbilda och inspirera till nya brobyggare görs i samarbete med Sensus. Brobyggarens uppgift är att fungera som hjälpledare i församlingens diakonala integrationsarbete, till exempel genom att agera som kultur- och språktolk i församlingens integrationsarbete och stödja den församlingsanställda i relation till nyanlända deltagare.

Ytterligare ett uppdrag är att utveckla och ta del av referensgruppens synpunkter och erfarenheter av Lunds stifts arbete med nyanlända. Referensgruppen består av cirka 30 kvinnor och män med egen erfarenhet av att vara på flykt. De kommer från ett flertal olika länder. Syftet med gruppen är att de ska delge erfarenheter och vara ett bollplank åt SMIL i aktuella frågor. Genom att lyssna på dem som verksamheten berör kan SMIL i högre grad stödja och främja församlingarnas arbete med människor på flykt. Deltagare från referensgruppen har också bidragit till att påverka politiskt genom ett politikermöte i Stockholm samt genom att ingå i den svenska

delegationen på EAPN's (European Anti Poverty Network, där stiftet är medlem) möte i Bryssel.

ESF-projekten

Projekt Nätverk Lunds stift avslutades den 31 augusti 2018. Fokus låg på att etablera verksamhet i ett antal församlingar och utveckla samverkansformer internt i kyrkan och externt med offentlig sektor och organisationer i civilsamhället. Projekt Arbetsinriktad rehabilitering startade sin genomförandefas den 1 oktober 2018. Projektet pågår till 31 den januari 2021. Projektets fokus är kvalitetsutveckling av arbetsmetoder, samverkansformer och arbete med jämställdhet.

Delmål

- *Hållbarhet – vad händer efter projektet och integration i ordinarie arbete*

Förankringen av arbetet med arbetsinriktad rehabilitering är den viktigaste delen i hållbarhetsarbetet. Genom att församlingsmedlemmar (förtroendevalda, arbetslag och deltagare i församlingens verksamheter) möter de människor som kommer till församlingen byggs relationer upp. Dessa erfarenheter och den kunskap de genererar är kanske det viktigaste. Steg för steg byggs en insikt upp att här kan kyrkan göra en avgörande insats för utsatta människors återhämtning. Denna insikt fördjupas också av att samverkansparter från offentlig sektor ofta säger att om inte kyrkan hade tagit emot dessa människor hade de inte haft någonstans att ta vägen. En viktig insats görs här av ordinarie personal som engagerar sig som praktiska handledare.

- *Dialog mellan människor i utsatthet och beslutsfattare*

Under året har projektledningen samverkat med European Anti Poverty Network (EAPN) och deltagit i ett riksdialogmöte och ett dialogmöte på EU-nivå. Syftet är att människor som lever i utsatthet själva ska komma till tals i dialog med beslutsfattare.

Projektarbetet sker i ett nära samarbete med ansvariga för stiftets flyktingarbete. Det är många gånger svårt att förankra detta arbete i de lokala församlingarna. Samtidigt är det en viktig del i det diakonala arbetet att påverka en förändring av de strukturer som leder till utsatthet, fattigdom och utanförskap. Projektet arbetar med tre nivåer (individ, - grupp, - och samhällsnivån).

- *Den diakonala utvecklingen i församlingarna ska via utbildningsdagar vara i fas med samhällsutvecklingen.*

Verksamhetsberättelse 2018

Under hösten 2018 genomfördes tre diakonidagar. En för stiftets alla diakonimedarbetare, en för diakoniassistenter/församlingskuratorer och en för de vigda diakonerna tillsammans med biskopen. Temat 2018 var diakoni i nutid. Dagarna blev innehållsrika och har inspirerat till vidare funderingar, både för enskilda diakoner i stiftet och för kommande utbildnings- och inspirationsdagar. Därtill anordnades en dag om ”vardagsdiakoni” där vi utöver stiftets diakonimedarbetare också välkomnade kyrkoherdar, präster och kyrkorådsledamöter.

- *Processerna kring Lunds stifts beviljade medel ska ytterligare utvecklas för att öka kvalitén i ansökningarna och nöjdheten med processerna hos församlingar och bidragsgivande stiftelser.*

Under 2018 beviljades 4,1 miljoner kronor från Carl Jönssons understödsstiftelse. Summan kunde endast användas i Skåne-delen av stiftet. Sodalitium Majus Lundense möjliggjorde att även församlingar i Blekinge kunde söka medel till ekonomiskt utsatta i deras församlingar.

Antalet ansökningar har under året ökat och vi ser regelbundet över hur ansökningsförfarandet ska ske så att det blir rättssäkert, rättvist och i enlighet med gåvogivarnas önskemål och regler. För året har det införts en förtydligande instruktion till församlingarna för att underlätta arbetet. Stiftskansliet återkopplar regelbundet till styrelsen för Carl Jönssons understödsstiftelse.

Kunskapen kring barn och unga i behov av särskilt stöd ska öka genom att i samverkan med andra organisationer skapa en mötesplats för kunskapsutveckling.

Två olika mötestillfällen i samverkan med Södra regionens Kommunikationscenter (SÖK) och Tecken som alternativ och kompletterande kommunikation (TAKK) har genomförts under året. Viktigt har här varit delandet av erfarenheter hos de 80 personer som deltagit. Såväl föräldraperspektiv som utformandet av gudstjänster på lika villkor har diskuterats.

LEDARSKAP

Mål och resultat

Delmål är att genomföra ett strategiskt ledarskapsprogram som utgår från den behörighetsgivande kyrkoherdeutbildningen, utbildar nytillträdde kyrkoherdar och deras församlingar i programmet KIL (Kyrkoherdeskifte i Lunds stift) och tillhandahåller handledningsgrupper och kurser för aktiva kyrkoherdar. Under 2018 ska man inventera och systematisera befintligt arbete och utarbeta en strategisk plan för ledarskap under mandatperioden. Planen ska ligga till grund för verksamhet och aktiviteter.

Stiftets utbildningar för unga ledare och ledare för ideella samt ledarskapet inom Svenska Kyrkans Unga för samman ideellt engagemang med ledarskap.

Delmål

- *En strategisk plan för främjande av ledarskap i Lunds stifts församlingar ska utarbetas under 2018. Planen ska fastställas av stiftsstyrelsen och innefatta en systematisk utvärdering av verksamheter och stöd.*

Arbetet med att ta fram en strategisk plan för främjandet av ledarskap i Lunds stifts församlingar har inte genomförts under 2018. Det beror främst på att den person som ansvarat för den uppgiften slutat sin tjänst (med inriktning på organisations- och ledarskapsstöd) och ingen ny har rekryterats under 2018.

- *Samtal ska föras med de kyrkoherdar som har församlingsherdar kring en stiftsgemensam utbildning för dessa.*

Som en del i framtagandet av den strategiska planen för främjandet av ledarskap i Lunds stifts församlingar (se punkt 1 under prioritering ledarskap) var frågan om församlingsherdarnas situation och vilket ledningsstöd och utbildning Lunds stift ska ge församlingsherdarna i framtiden. Arbetet har inte gjorts klart under 2018 dels på grund av att tjänsten som skulle arbetat med den övergripande planen inte tillsatts och dels för att kyrkoherdetjänsterna i storpastoraten rekryterats under 2018. Därför har inte alla samtal genomförts som planerat.

- *Under 2018 påbörjas en systematisk utbildning av stiftets förtroendevalda.*

Kick-off våren 2018

Planeringsgruppen för utbildningen har bestått av stiftskansliets ledningsgrupp, kommunikatör, ansvarig för ledarskapsprogrammet samt representanter från Sensus och Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation (SKAO). Målgruppen för utbildningen var kyrkorådets ordförande, vice ordförande och kyrkoherde = kyrkorådets presidium samt kyrkofullmäktiges ordförande och vice ordförande = kyrkofullmäktiges presidium. Vi nådde totalt 83 procent av stiftets församlingar/pastorat. 19 församlingar och pastorat deltog inte på grund av snöoväder som hindrade.

Innehållet i programmet präglades av att vara kyrka utifrån de fyra prioriteringar som stiftsstyrelsen beslutat. Biskopen medverkade vid alla utbildningsdagarna. Det blev ett tydligt fokus på att vi är kyrka med en grundläggande uppgift, styra och leda samt

Verksamhetsberättelse 2018

församlingsinstruktionens funktion och betydelse som styrdokument. Inspiration och process var viktiga ledord. Processledarskapet för respektive församling/pastorats kyrkoråd genomfördes i samverkan med ledare från Sensus och stiftskansliets personal.

Storsamlingarna genomfördes på fyra platser i stiftet under våren 2018 (Höör, Karlshamn Malmö och Hässleholm).

Gemensam utbildning inom ledarskapsprogrammet

Två av seminarierna i kyrkoherdarnas ledarskapsprogram under 2018 har gett möjlighet till fördjupning för kyrkoherdarna och ordförandena tillsammans. Dessa hade teman som ”samverkan” samt ”församlingsinstruktionen”.

Övriga insatser

GDPR utbildning, fastighetsregisterinformation och arbetsmiljökonferens.

SKUL och stiftskansliets verksamheter kring barn och unga inom prioriteringen ledarskap ska samverka kring:

Ledarutbildning, nätbaserad: Ungdomarna ska få en utbildning med kvalitet som gör dem trygga i ledarskapet.

Ledarutbildning Unga Med Uppdrag: Unga ideella ska utvecklas i sitt ambassadörskap, lärjungaskap och ledarskap. * I samverkan har stiftskansliet och Svenska Kyrkans Unga i Lunds stift (SKUL) erbjudit två olika ledarutbildningar dit församlingar kan anmäla sina unga ledare. Under året har de två utbildningarna (steg 1 och steg 2) varit fulltecknade. Dessa utbildningar har ett väl utvecklat handledarskap. Detta för att de unga ledarna ska kunna ha ett bra stöd i sin uppgift i hemförsamlingen, känna sig trygga i sitt ledarskap samt ha goda förutsättningar för att bruka det som kurserna gett.

SAMVERKAN

Mål och resultat

- *Vid utgången av 2018 ska 75 procent av stiftets församlingar/pastorat vara en del av GIP (Gemensam IT-plattform)*

Målet uppfyllades inte fullt ut. Vid årsskiftet hade 65 församlingar/pastorat infört GIP, vilket motsvarar 60 procent. Året präglades av avslutande arbete med migreringen till GIP3 samt kontakter med fiberleverantörer. Samtal fördes om införande av GIP med 18 enheter varav fyra skrivit avtal. Vi ser fram mot att införa GIP i flertalet av dessa 18 enheter och även få in några fler. Med stor sannolikhet nås de 75 procent under hösten och sätter målet 80 procent till och med 31/12 2019.

- *Kvalitetssäkra GAS (Gemensamt administrativt stöd) införandeorganisationen i stiftet*

Genom regelbundna kontakter med servicebyrån i Karlskrona och kyrkokansliet kan det konstateras att införandeorganisationen blir allt stadigare. Så här skriver en församling: ”Införandet var på de allra flesta sätt smidigt och inspirerande. En bra nystart som gett bra struktur.”

- *Införa fem församlingar/pastorat i servicebyrån i Karlskrona-Aspö pastorat 2018-01*

Anslutningstakten till GAS (Gemensamt Administrativt Stöd) ligger fortfarande mellan tre-fem församlingar/pastorat per år. Under 2018 hade fyra församlingar/pastorat gjort denna omställning, Brunnby, Landskrona, Ekeby och Kropp. Brunnby och Landskrona köper tjänster av servicebyrån, som idag har totalt 10 kunder.

- *Utveckla ”kund-leverantörrelationen” tillsammans med servicebyrån*

Detta kvalitetsarbete är ett pågående arbete som görs och som aldrig kan nedprioriteras. I uppdraget att vara servicebyrå ligger ett stort fokus på att ständigt ha församlingarna i fokus och att se och förstå deras behov. Under 2018 ansvarade servicebyrån för 533 löneutbetalningar per månad samt 795 leverantörsfakturer och 450 kundfakturer till detta kommer en del manuellt arbetet med diverse verifikationer.

Servicebyrån gör regelbundna besök i de församlingar som anlitar dem. I maj 2018 var alla församlingar inbjudna till en inspirationsdag i Karlskrona som ett led i att skapa en god kontakt med sina kunder.

- *Påbörja arbetet med att etablera ännu en servicebyrå i Lunds stift*

Samverkansarbetet inom GAS mellan kyrkokansliet och stiftet fortsätter och har under året intensifierats. Det sker ett utvecklingsarbete inom området och därmed har frågan om en ny servicebyrå i Lunds stift inte lyfts.

- *Tre församlingar/pastorat ska få möjlighet att använda Public 360 inom ramen för Svenska kyrkan gemensamma diarie- och dokumenthanteringssystem (GADD).*

Inom ramen för GADD började fem nya församlingar/pastorat att använda Svenska kyrkans gemensamma diarie- och dokumenthanteringssystem Public 360. Utöver stiftskansliet var därmed totalt åtta församlingar/pastorat pilotenheter i GADD-projektet under 2018, Karlskrona-Aspö, Nosaby, Brösarp-Tranås, Gärsnäs, Lackalänga-Stävie, Höör, Perstorp och Förslöv-Grevie.

Verksamhetsberättelse 2018

Stiftskansliet började redan 2017 att hantera kallelser och protokoll i Public 360. Under 2018 började arbetsutskottet, stiftsstyrelsen och domkapitlet att få möteshandlingarna i appen 360 eMeetings.

- *Främja arbetet med Svenska kyrkans gemensamma fastighetsregister.*

Under 2018 genomfördes nio halvdagsutbildningar i fastighetsregistret. Utöver dessa har åtskilliga utbildningar hållits för personal i församlingar/pastorat som inte varit närvarande vid utbildningstillfällena eller som behövt extra hjälp. Vid årsskiftet konstaterades att 32 församlingar/pastorat inte registrerat sina uppgifter i fastighetsregistret.

- *Genomföra internationell konferens kring det kyrkliga kulturarvet*

Konferensen genomfördes den 25-26 april 2018 i Lund. I samband med konferensen presenterades slutresultaten av stiftsprojektet Framtidens kyrka – projekt 2020, däribland Lunds stifts modell för utveckling av kyrkor Virket. Konferensen förmedlade också kunskap och inspirerade församlingar/pastorat inom området bruk och utveckling av det kyrkliga kulturarvet. Konferensen genomfördes i samverkan med ett flertal internationella organisationer och var fullbokad med 160 deltagare.

Konferensen har dokumenterats i en illustrerad rapport om 21 sidor med sammanfattningar av föredrag och diskussioner med åtföljande slutledningar och förslag till strategi för utveckling av kyrkliga kulturarvet.

- *Främja det ekoteologiska nätverket*

Hur arbetet med stiftets ekoteologiska nätverk ska fortsätta har diskuterats under året. Frågan har bland annat varit om inte hela arbetet med klimat, miljö och hållbarhet måste genomsyra allt arbete

Detta innebär att det inte finns ett aktivt arbete med det teologiska nätverket.

- *Fem nya församlingar ska påbörja miljödiplomeringsarbetet*

Målet är uppnått. Sex utbildningar har genomförts i miljödiplomeringsystemet i lika många församlingar/pastorat, (Lund, Hörby, Fosie, Kirseberg, Klippan och Genarp) under 2018. Utöver detta har sex församlingar/pastorat (Husie, S:t Pauli, Ekeby, Brunnby, S:t Staffan och Malmö) som redan finns inom miljödiplomeringsarbetet besökts för att utreda status och behov av stöd för fortsatt arbete.

- *Påbörja arbetet med en ökad medvetenhet kring vikten av hållbarhet i sitt arbete*

Detta mål är svårt att mäta men under året har stiftskonsulenterna för

hållbar utveckling arbetat målmedvetet med hållbarhetsfrågorna på stiftskansliet och deltagit i en del gemensamma stiftsarrangemang.

Arbetet med hållbarhetsfrågorna efterfrågas brett i vårt stift. Stiftsstyrelsen och egendomsnämnden har beslutat att delta i utarbetandet av en gemensam klimatstrategi för Svenska kyrkan och utifrån gemensamma mål ta fram en handlingsplan för Lunds stift.

- *Fem församlingar/pastorat ska påbörja arbetet med inköpsfrågorna både strategiskt och praktiskt*

Målet är inte uppnått under 2018 men cirka tio församlingar/pastorat har anmält sitt intresse för att arbeta med sitt strategiska inköpsarbete under 2019. Under året har information och presentation gjorts projektet kring ett strategiskt inköpsarbete i församlingar/pastorat, vilket gett resultat. Dessutom har avtal med nya leverantörer regelbundet presenterats i stiftskansliets nyhetsbrev. Information om avtal och inköpskatalogen är också en naturlig del av utbildningarna kopplade till miljödiplomeringen.

Internationellt arbete

Mål och resultat

Viktiga delmål för 2018 är att samverka med stiftets arbete kring migration och att på stiftsstyrelsens och biskopens uppdrag bereda frågor som rör vänstiftsrelationer. Ledarskapets roll för att främja det internationella arbetet ska uppmärksammas. Genom kontot för Internationell Mission och Diakoni avsätts medel för stiftets ekonomiska stöd till internationella missions- och biståndsprojekt.

Delmål

- *Arrangera två stiftsdagar för utbildning och inspiration inför de nationella insamlingskampanjerna*

Fasteupptakten våren 2018 i Hässleholm på tema "Att resa sig starkare" hade fokus på det psykosociala arbetet och samlade cirka 90 deltagare. Höstmötet arrangerades i samverkan med kyrkokansliet i Uppsala i Höörs församlingshem med temat "En flicka är född". Arbetet med sexuell och reproduktiv hälsa om flickors situation i utvecklingsländer, samt de mål om jämställdhet som finns formulerade i Agenda 2030, i fokus. Ett 70-tal personer deltog.

Verksamhetsberättelse 2018

- *Främja kontakterna med våra vänstift Evangelische Kirche in Mitteldeutschland (EKD) och Luistiftet i Sydsudan samt vår vänrelation med palestinska kristna.*

Rapport rörande EKD i korthet: De två arbetsgruppernas årliga planeringsmöte ägde rum den 1-3 mars i Merseburg och för första gången fanns en ungdomsrepresentant från SKUL för att få igång kontakterna mellan de två ungdomsorganisationerna. En grupp från SKUL deltog därefter på en ungdomsfestival i Volkenroda. Medarbetare i EKM, som arbetar med kyrkobyggnadsfrågor, deltog i konferensen "Preserve, Use and Develop" den 25-26 april i Lund. I slutet av april undertecknade biskop Johan tillsammans med biskop Ilse Junkermann en tio års förlängning på vänstiftsavtalet. De pastorsadjunkter som är prästvigda i januari deltog vid EKM:s utbildningsvecka i Mission och ekumenik i Neudietendorf. Detta är ett inslag för de nya prästerna som blivit mycket uppskattat. Den 20-24 september besökte stiftets prostar tillsammans med stiftsstyrelsen Eisleben samt Erfurt. Samtal om den förnyade vänstiftsrelationen fördes.

Diocese of Lui: Förutom kontinuerlig kontakt under året med Luis stiftsledning och möten med Lui-nätverket genomfördes en kontaktresa till Uganda för att möta Lui-stiftets representanter den 14-22 mars 2018.

Gruppen mötte biskop Stephen Dokolo och andra stiftsmedarbetare samt flyktingar från Lui i lägret Kiryandongo. Likaså genomfördes möten med representanter för samarbetsorganisationerna IBBY och Doctors with Afrika CUAMM vilka på olika sätt ger stöd i kanalisering av ekonomiskt stöd till Lui. Stiftskollekten den 9 september inbringade 125 321 kronor. Under året har kollektmedel utbetalts till nutritionsprojektet på Lui sjukhus, till biskopshuset i Lui, till skolböcker, jordbruksredskap och symaskiner till Mother's Union.

Palestinska kristna; I samarbetet med kyrkokansliet visades filmen "Home" vilken tillsammans med besök av medverkande uppmärksammade konflikter kring hus och boende i östra Jerusalem. Ekumenisk bönevecka för fred i Palestina och Israel genomfördes den 16-22 september med gäster från Wiam och Parents circle med bönegudstjänster och program i ett flertal församlingar. Ekonomiskt bidrag utgick från stiftsstyrelsen till Wiam för genomförande av sommarläger och julfestival i Betlehem.

- *Främja utbytesprogrammet Ung i den Världsvida kyrkan samt praktikantprogrammet*

Höstens två stipendiater genomförde sina informationsuppdrag under våren. En av dem inom ramen för en halvtids projektjänst där stöd i mottagandet av de internationella stipendiaterna även var en viktig uppgift.

Praktikantprogrammet i North Eastern Diocese (NED) genomfördes 2018 med egna medel då kyrkokansliet dragit sig ur. Ett eget förberedelseprogram sattes upp för de två praktikanter som rekryterats. Ingen av dessa två praktikanter kunde av oförutsedda händelser slutföra sin praktiktid.

- *Samverka med stiftets arbete kring migration*

Detta delmål har inte genomförts. Dels på grund av tidsbrist men också på grund av personalförändringar.

- *Utveckla nätverksarbetet kring de internationella kontraktsombuden*

En nätverkssamling ägde rum på Stiftsgården Åkersberg under våren och på hösten prövades en modell med mindre regionala samlingar utspridda i stiftet. En sedan tidigare planerad studieresa till Bryssel genomfördes för nio tidigare kontraktsombud. Hösten 2018 halvtidsanställdes resursperson från Sensus som påbörjade arbetet med att inventera samordnare för det internationella arbetet i stiftets församlingar och kalla dessa till regionala nätverkssamlingar. Det mindre formatet och den större närheten har varit positivt för dialogen.

Verksamhetsberättelse 2018

BISKOPSSTABEN

Biskopsstaben är en stödfunktion till biskopens utövande av sitt uppdrag gentemot stiftskansliet, församlingar/pastorat, samhälle och näringsliv etcetera. Stödet innebär bland annat administrativt stöd, strukturering och beredning av det inkommande uppdragsflödet, press/kommunikationsfrågor samt beredning av visitationer med mera.

Biskopen är stiftets främsta företrädare och ordförande i stiftsstyrelsen och domkapitlet. Biskopen ansvarar för ledning i stiftet och tillsyn över att kyrkoordningen följs. En biskop ska i enlighet med sina vigningslöften ”viga och visitera, uppsöka, rådslå, lyssna och besluta och i allt han gör styrka Guds folk i kallelsen att tyda tidens tecken”. Biskopen ansvarar också för att Guds ord förkunnas och att sakramenten förvaltas enligt kyrkans bekännelse och ordning.

Biskopen, såsom stiftets ledare, ska enligt kyrkans ordning stödja och stimulera församlingarna i det grundläggande uppdraget. Vid biskopens sida för att främja evangeliets förkunnelse i stiftet och tyda tidens tecken finns kontraktsprostarna och ett stiftskansli i Lund. Biskopen ska värna om kyrkans enhet och hålla kontakt med övriga biskopar och andra kyrkor.

KONTRAKT OCH KONTRAKTSPROSTAR

2018 inleddes med att två nya kontrakt skapades. Torna kontrakt och Bara kontrakt gick samman till Torna-Bara kontrakt med Jan-Olof Aggedal som kontraktsprost. Östra respektive Västra Göinge kontrakt bildade Göinge kontrakt med Sara Ericsson som kontraktsprost. Tre nya kontraktsprostar togs emot under året; Gisela Pernrup i Bjäre kontrakt, Per Svensson i Malmö kontrakt och Kristian Lillö i Helsingborgs kontrakt. Kontraktsprostar utöver ovan nämnda har varit: Iva-Katharina Kummer (Skytts kontrakt), Åke Appelgren (Vemmenhögs, Ljunits, Herrestads, Färs och Österlens kontrakt), Mikael Johansson (Frosta kontrakt samt vikarierande i Rönnebergs kontrakt), Annika Linderfalk (Luggude kontrakt), Ulla-Britt Bengtsson (Åsbo kontrakt), Pia Wiktors (Villands och Gärds kontrakt), Pamela Garpefors (Karlskrona-Ronneby kontrakt) och Henrik Lindén (Listers och Bräkne kontrakt). Domprost är Bo Sandahl.

Biskopen har samlat kontraktsprostarna till överläggningar tre gånger, samt till en seminariedag med Johanna Holmlund Lautmann, organisationsstrateg för Svenska kyrkan i Utlandet och Pia Rehnqvist, chefredaktör för Sydsvenskan. Kontraktsprostarna deltog också i en utbildningsresa tillsammans med stiftsstyrelsens ledamöter med Martin Luther som tema till Eisenach med omnejd.

KONTRAKTPROSTVISITATIONER

Som en förberedelse till biskopsvisitationerna har kontraktsprostarna uppdraget att genomföra en visitation. Till sin hjälp har de medarbetare från stiftskansliet med administrativ-, diarie-, och arkiv-, samt kulturarvskompetens. Det förs protokoll från visitationerna som behandlas av domkapitlet.

Under 2018 genomfördes visitationer i Karlskrona-Ronneby, Bjäre och Villands och Gärds kontrakt.

BISKOPSVISITATIONER

Den 10-14 oktober genomfördes biskopsvisitation i Karlskrona-Ronneby kontrakt. Kontraktet leds av kontraktsprost Parnela Garpefors och består av Karlskrona-Aspö pastorat, Jämjö pastorat, Lyckå församling, Nättraby-Hasslö församling, Fridlevstads församling och Rödeby församling. Biskopen samlade all personal till en medarbetardag och kontraktsmessa i Karlskrona som upptakt till visitationsveckan. Biskopen fick under veckan möta personal, förtroendevalda, volontärer, församlingsbor, representanter för Blekinge Flygflottillj F17, Blekinge Tekniska Högskola och Världsarvet Örlogsstaden Karlskrona. Visitationen avslutades med en festmessa i Bräkne-Hoby kyrka.

Den 14-16 december visiterades Laurentiistiftelsen i Lund. Biskopen fick se stiftelsens kyrka och elevhem samt träffa boende, församlingsråd och styrelsemedlemmar. Samtal fördes bland annat om nya samarbetsformer mellan stiftelsen och Lunds stift. På fredagen bjöd biskopen på middag i biskopshuset och på söndagen firades festmessa i Sankt Laurentii kyrka.

PRÄST- OCH DIAKONVIGNINGAR

Biskopen vigde 20 präster och sex diakoner till tjänst i Lunds stift.

Axplock från specifika uppdrag under året som gått

Teologdagen hade temat "Gudstjänst" och föreläsare var Jette Bendixen Rönkilde, Lena Petersson och biskopen.

Biskopen deltog i fyra "Kick-off för nya kyrkoråd" genom panelsamtal och på scen-intervju.

Biskopen besökte Tanzania för samtal om en vänstiftsrelation med North Eastern Diocese.

Verksamhetsberättelse 2018

Under våren besökte biskopen de församlingar som fått ny kyrkoherde. Under hösten provade han en ny modell för mottagande av nya kyrkoherdar där han bland annat bjöd in dem till personliga samtal och till en middag i biskopshuset tillsammans med deras kyrkorådsordförande och kontraktsprost.

Första omgången av Biskopens Ungdomsråd avslutades och den andra påbörjades.

På Palmsöndagen återinvigde biskopen Fredrikskyrkan i Karlskrona.

Årets högtidsdag för stiftelsen Baculus Deperditus hade rubriken ”Konsten att se sig själv” med föreläsarna Charlotte Gyllenhammar, konstnär, och Peter Gärdenfors, professor.

Biskopen deltog i Almedalsveckan för nätverkande med representanter från olika kyrkliga, politiska och samhällseliga sammanhang. Värt att notera är medverkan i ett panelsamtal som arrangerades av Syrisk Ortodoxa Kyrkans Ungdomsförbund med titeln ”Sverige, ett land med kristofobi?”.

Under Kulturnatten i Lund ledde biskop Johan ett samtal med prorektor Sylvia Schwaag Serger i Domkyrkoforum och samtalade med Staffan Gerdmar på Stortorget i livepodden ”Himmel & Pannkaka”.

Biskopen besökte det Heliga Landet för att knyta kontakter med bland andra Svenska Teologiska Institutet, Jerusalems lutherske biskop Sani Ibrahim Azar och organisationen Wi'am.

Biskopen inrättade ett Advisory Board bestående av tio personer med erfarenheter av ledarskap på olika nivåer inom näringsliv och kyrka.

Biskopens diakondag hade temat ”Diakoni tur och retur. Teorier, forskning och diakonal verklighet.” Föreläsare var professor Ninni Edgardh och biskopen.

Andrum Spa på Stiftsgården Åkersberg invigdes i december.

I samband med att Musikhjälpen sändes från Stortorget i Lund auktionerade biskopen ut en lunch hemma hos sig i biskopshuset.

DIREKTORSSTABEN

Direktorsstaben främjar och stöder såväl stiftskansliet som församlingar/pastorat inom följande områden: Kyrkoordningsfrågor, övergripande organisations-, och rättsfrågor, kommunikation, ekonomi, personal, arbetet med flykting- och integrationsfrågor som genomförs av supportteamet migration (SMIL) samt Svenska kyrkans i Lunds stifts roll och uppgift i den sociala ekonomin där ett arbete sker via bidrag från Europeiska socialfondens projekt (ESF).

Stiftsdirektorn har det övergripande ansvaret för kansliets arbete och förestår dess ledningsgrupp. Stiftsdirektorn har som främsta uppgift att leda och utveckla stiftskansliet samt att arbeta i nära samverkan med biskopen och de förtroendevalda. Stiftsdirektorn ansvarar för att verksamhets- och resultatmål uppnås.

Ledningsgruppen har under 2018 bestått av stiftsdirektor, stiftskansliets avdelningschefer, personalstrategen samt biskopen. Stiftsdirektorns och avdelningschefernas arbete är att leda och utveckla stiftskansliets arbetsområden och personal utifrån stiftets grundläggande uppgift att främja och ha tillsyn över församlingslivet i stiftet och de mål och uppdrag som stiftsfullmäktige och stiftsstyrelsen anger. Sammantaget ska stiftskansliet verka på sådant sätt att samtliga medarbetare och förtroendevalda i stiftet upplever kansliet som en resurs.

Inom Svenska kyrkan finns ett nätverk av kontaktpersoner, en kvinna och en man i varje stift, som är kontaktperson för den/de som utsatts för sexuella trakasserier. Kansligemensam utbildning och fortbildning har genomförts, liksom chefsstöd, företagshälsovård, arbetsmiljöarbete och friskvård. Kontaktpersonerna ger råd och stöd till såväl församlingar och pastorat som enskilda personer i dessa frågor.

FORSKNING OCH ANALYS

Under 2018 har en arbetsgrupp bestående av representanter från Lunds stift, Sensus och Jämshögs folkhögskola samverkat för att konkretisera uppdraget för Lunds stifts folkhögskola i Jämshög. Gruppens uppdrag har varit att främja Jämshögs folkhögskola i utformningen av utbildningar och kursdagar i enlighet med grunduppdraget samt också främja folkhögskolans egen reflektion kring sin identitet.

I samverkan med Jonas Bromander slutfördes ett kvalitetsarbete kring utvärdering med tre församlingar i stiftet.

Delmålet är uppfyllt. Lunds stifts nyhetsbrev distribuerades varannan vecka fram till och med sommaruppehållet. Under våren påbörjades

Verksamhetsberättelse 2018

ett arbete med att tydligare kategorisera innehållet i nyhetsbrevet för att mottagarna snabbare skulle kunna hitta relevant information. Som ett led i denna utveckling påbörjades även under september veckovis distribution av nyhetsbrevet för att dels reducera mängden information i varje nyhetsbrev, och dels för att skapa en förutsägbarhet i när nyhetsbrevet ges ut. Nyhetsbrevet har cirka 3 000 prenumeranter och öppningsfrekvensen är på ca 50 procent, vilket i nyhetsbrevs sammanhang betecknas som mycket högt.

- *Ett "årshjul" = tåg införs med syfte att åskådliggöra innehållsarbetet, det vill säga vad och när olika aktiviteter ska kommuniceras såväl internt som externt*

Delmålet är uppfyllt. Arbetet med tåget som inleddes under hösten 2017 har implementerats i gruppen under året enligt plan. I det nya arbetssättet har kontaktytorna med handläggarna på stiftskansliet strukturerats på ett nytt sätt vilket gav kommunikationsgruppen en bättre överblick över allt som sker. I arbetet med nya befattningsbeskrivningar har rollerna i gruppen på ett tydligare sätt renodlats och blivit tydligare. I enlighet med tågmodellen har innehållsarbetet i text, bild och film tydligt präglats av stiftsstyrelsens prioriteringar.

Under 2019 kommer arbetet med tåget att fortsätta och bland utvecklingsområdena finns ett tydliggörande av när "tågagnarna" börjar respektive slutar. Ett verktyg kommer också att tas för att tydligare presentera vilka aktiviteter och händelser som planeras att skildra.

- *Främjandeuppdraget till församlingar och pastorat inom kommunikationsområdet ska öka och kommunikationsresurserna utökas med 40 procent under 2018*

Delmålet är uppfyllt. Under 2018 har gruppen på månatlig basis erbjudits workshops till församlingar i att arbeta med webb och sociala medier. Därutöver har det genomförts flertalet konsultativa insatser i kommunikationsfrågor till församlingar. Särskilt kan nämnas främjande av arbetet med församlingsbladet i en församling till produktionen av det gemensamma musikprogrammet "Sommar i våra kyrkor på Österlen" tillsammans med församlingarna i gamla Österlens kontrakt.

Under 2019 kommer kommunikatörerna att fortsätta samarbetsmodellen med församlingarna på Österlen. Likaså fortsätter arbetet med att undersöka möjligheter att göra liknande satsningar i andra områden i syfte att genom samverkan stärka bilden av Svenska kyrkan samt utveckla medlemskommunikationen i berört område.

- *Skapa en idébank med goda exempel*

Delmålet är delvis uppfyllt. I samband med förändringen av intranätet och nyhetsbrevet har det införts kategoriseringar och vinjetteringar av innehållet på ett tydligare sätt. Detta gör att mottagare av informationen lättare kan hitta relevant information utifrån önskad tematik.

- *Samordna/främja kring en av de årliga nationella kampanjerna.*

Delmålet är ej uppfyllt. Ambitionen var att samordna och främja särskilt kring den nationella Allhelgona-kampanjen. På grund av personalsituationen under hösten prioriterades detta ner under hösten. Dock användes material från de nationella kampanjerna i stiftets kanaler.

- *Genomföra inspirations- och utbildningsdagar, som till exempel KOM-dag*

Delmålet är uppfyllt. KOM-dagen arrangerades under november. Föreläsare från Kyrkans tidning, Försvarsmakten och Umeå pastorat deltog under dagen och gav olika perspektiv på hur kommunikation kan bidra med värde till organisationen. Kommunikatörsnätverket träffades vid två tillfällen under året och det arrangerades en studieresa till Genève med bland annat besök hos Kyrkornas världsråd, Lutherska världsförbundet och UNHCR.

En stor utmaning under året var att arbeta i enlighet med ett nytt arbetssätt och förändrade rutiner eftersom det samtidigt fanns krav på att fortsätta med produktionsarbetet. Därför tog förändringsarbetet längre tid än vad som hade räknats med. Den ansträngda personalsituationen under andra halvan av året påverkade också förändringstakten. Dock upplevdes flera positiva effekter av arbetssättet, som exempelvis att gruppen stärktes och att rollerna i gruppen blev tydligare.

Ett syfte med förändringen i arbetssätt handlade om att skapa en större synkronisering mellan kommunikationsgruppsarbetet och arbetet på stiftskansliet i stort. Som en konsekvens ökade gruppens engagemang i jämförelse med tidigare år. Bland uppdragen kan nämnas särskild uppmärksamhet till kyrkoantikvariska frågor med PUD-konferensen och deltagande i Paris-möte samt moderatorsuppdrag vid Kick-offer med kyrkoråd och kyrkoherdar, kyrkoherdekonferensen, handboksdagen och samarbetsprojektet med Open Skåne samt Ideellt forums idédagar i Helsingborg.

En kartläggning och analys av ideellt arbete i Lunds stift har genomförts av högskolan Ersta Sköndal Bräcke. Slutrapporten slutförs under våren 2019.

Verksamhetsberättelse 2018

KOMMUNIKATION

Mål och resultat

Stiftskansliets målgrupp är församlingarna och kansliets uppdrag är att kommunicera med församlingarna. Stiftskansliets kommunikatörer har ansvar för stiftsorganisationens interna och externa kommunikation, medierelationer, samt att stödja och främja församlingarna. Uppdraget är såväl strategiskt som operativt. Stiftets kommunikatörer ska vara ett stöd och arbeta konsultativt för församlingarna i deras kommunikation med medlemmarna.

Viktiga delmål för 2018 är att det redaktionella arbetet i gruppen ska utvecklas och tydligt fokusera på stiftsstyrelsens prioriterade områden, genom att inspirera till ett synligt missionsarbete, vara kontextuell och öka förmågan att synliggöra församlingens arbete för det människor söker i deras vardagsliv.

Kommunikationsarbetets struktur och arbetssätt ska förtydligas för att bli ännu effektivare. Under året fortsätter utvecklingen av nyhetsbrev, sociala medier, intranät och externwebb som Lunds stifts primära kommunikations- och informationskanaler. Kommunikatörsnätverket ska utvecklas för att sprida erfarenheter och stärka samverkan mellan församlingar/pastorat inom kommunikation och marknadsföring av församlingarnas aktiviteter, som utbudsannonsering och målinriktad information. Likaså ska kontaktpersonuppdraget på stiftskansliet utvecklas genom en tydlig struktur där stiftskansliets främjandearbete når församlingarna och omvärlden på ett relevant sätt och med rätt kanalval.

Delmål

- *Stiftets inomkyrkliga nyhetsbrev som riktar sig till anställda, frivilliga och förtroendevalda ska utkomma varannan vecka*

Förändringen av nyhetsbrev och intranät tog mycket tid i anspråk och har blivit mycket bra. Detta arbete möjliggjordes genom att rollerna i gruppen renodlats där helhetsöverblicken över informationskanalerna - och hur de hänger ihop - skapar en tydlig struktur för informationsarbetet.

Anpassningen till GDPR tog mycket tid i anspråk under framförallt första halvan av året. I samarbete med juristerna förtydligades processerna så att de är i enlighet med GDPR.

Mediearbete

Lunds stiftskansli använder sig av en mediebevakningstjänst från företaget Retriever. Sökprofilerna samlar det som skrivs om Lunds stift, biskop Johan Tyrberg och kyrkliga frågor i Skåne/Blekinge. Under 2018 fångade Retriever upp "Lunds stift" i 612 artiklar, "biskop Johan Tyrberg" i 386 artiklar och "kyrkliga frågor i Skåne/Blekinge" i 3623 artiklar. De händelser som det rapporterades mest om var invigning av Andrum Spa på Åkersberg, återinvigning av Fredrikskyrkan i Karlskrona, Limhamns församlings twitterkonto, Skanör-Falsterbo församling, biskopsvisitation i Karlskrona-Ronneby kontrakt och uppförande av staket kring Heliga Trefaldighetskyrkan i Kristianstad. Ett av de ämnen som det rapporterats mest om i vårt stift är kyrkoantikvariska frågor. Från stiftskansliet har det skickats 10 pressmeddelanden, främst om präst- och diakonvigningar, biskopsvisitationer och beskedet om Kyrkoantikvarisk ersättning. Förfrågningar från journalister har främst handlat om domkapitelärenden, medlemsstatistik och kommentarer från biskopen i aktuella frågor.

Förvaltning av kanaler

Intranätet

Intranätet hade 122 902 sidvisningar under 2018 vilket är något fler än året innan. I slutet av 2018 lanserades en omgjord version av intranätet med tydligare uppdelning av material och information.

Externa hemsidan

Den externa hemsidan hade 224 003 sidvisningar under 2018 vilket är marginellt färre än året innan.

Facebook

Lunds stifts Facebooksida har nästan 2 600 gillare vilket motsvarar en ökning med drygt 10 procent jämfört med 2017. Biskopens Facebooksida har 1 900 gillare.

Youtube och Vimeo

Lunds stift använder två olika plattformar för att publicera filmklipp. Totalt publicerades drygt 100 filmklipp på dessa kanaler. Bland annat finns filmreportage, intervjuer, föreläsningar med mera.

Lunds stifts nyhetsbrev

Lunds stifts digitala nyhetsbrev skickades ut till drygt 3 000 prenumeranter. Under första delen av året skickades det ut varannan vecka för att sedan övergå till veckovis distribution. Under året gjordes nyhetsbrevet om med bland annat tydligare vinjettering och kopplingar till intranätet.

Med Andrum Spa kan nya världar byggas

PÅ ANDRUM SPA KAN BESÖKAREN VÄXA I STYRKA OCH ÖPPENHET, BÅDE INÅT OCH UTÅT. FOTO: ANDREAS BLOMLÖF

Äntligen kunde biskop Johan inviga Andrum Spa på Åkersberg, den 6 december 2018. Efter flera års diskussion i stiftsgårdsstyrelsen och med en positiv inställning från stiftet står bygget klart. Stiftsfullmäktige gav lånelöfte på 30 miljoner kronor och stiftsstyrelsen har följt byggandet av Andrum Spa på Åkersberg. I samband med invigningen talade stiftsgårdschefen Pelle Sundelin och sa bland annat följande:

Poeten Karin Boye skrev:

Nog finns det mål och mening i vår färd – men det är vägen, som är mödan värd.

I juni 2014 beslutade dåvarande stiftsgårdsstyrelsen att tillsätta en grupp inom styrelsen för att utveckla verksamheten. Vi upplevde att vi stod inför tre olika alternativ: Förvalta, avveckla eller utveckla.

Det är 25 år sedan stiftsgården Åkersberg i Höör kunde öppna upp sina portar för alla de olika gäster som väljer att komma hit. Då, för 25 år sedan, lyftes tre ledord som signum för stiftsgården. Idag är dom lika aktuella. Stiftsgården ska vara en: Mötesplats, växtplats och en rastplats.

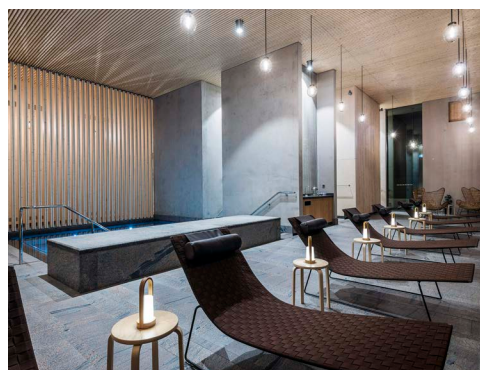
På resans väg upptäckte vi att stiftsgården är en mycket bra mötesplats. Här får gästerna möjlighet att dela tankar och erfarenheter kring arbete, vardag, mål och mening. Det kan vara på konferenserna, under en lunch eller i samband med några av våra läger. Här kan också djärva visioner formuleras och nya världar byggas. I mötet med andra och med sig själv kan vi erfara att vi i grund och botten är väldigt lika.

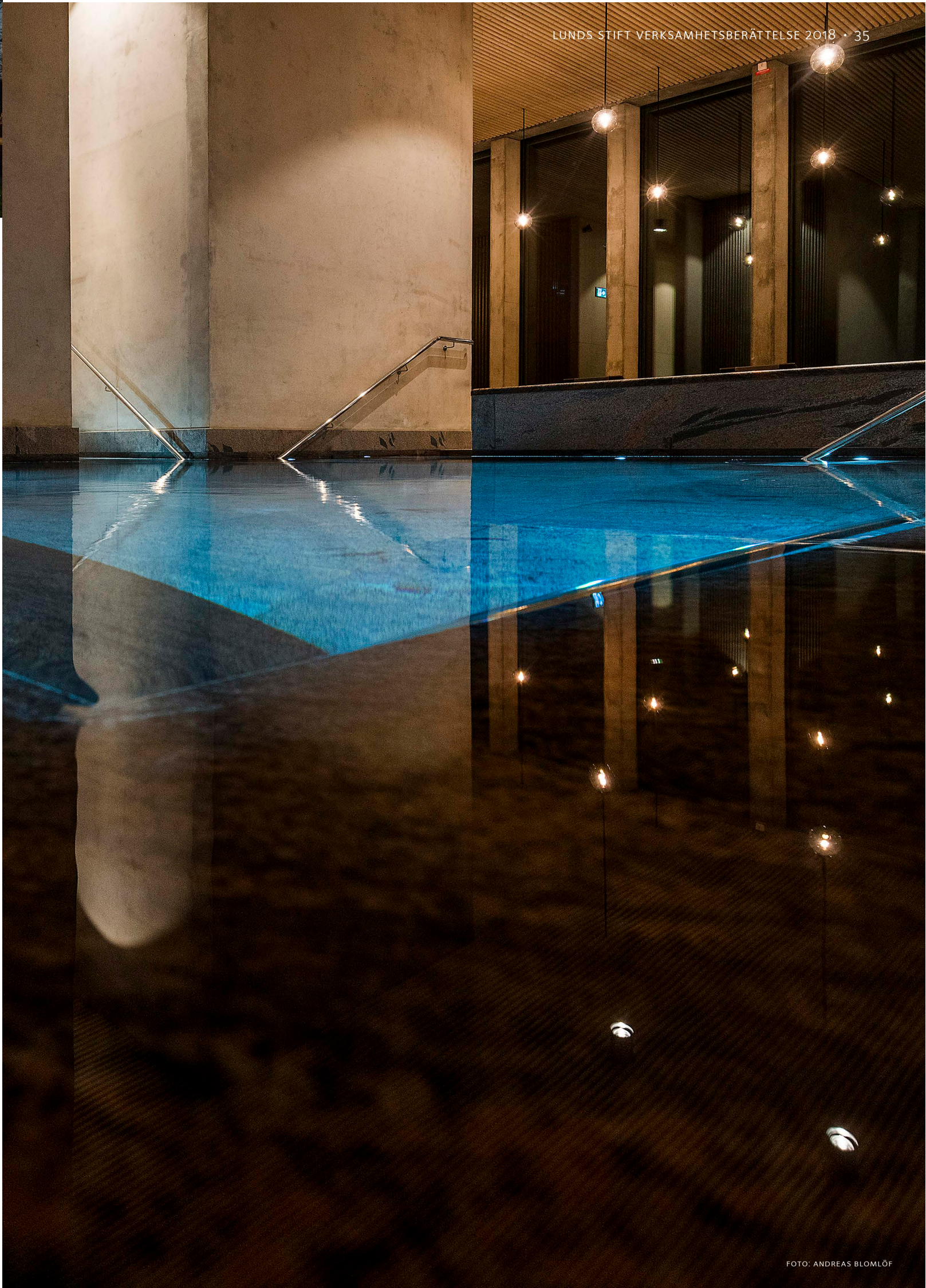
Vi såg också att vi är en hyfsat bra växtplats. Vi skapar utrymme för människor att växa i styrka och öppenhet, både inåt i empati och medkänsla och utåt för att ta sin rättmätiga plats och ansvar i världen. Nya kunskaper och nya perspektiv ger inspiration till växt och utveckling.

Så var det frågan om att vara en rastplats. Här fann vi att vi kan bli mycket bättre. Vi ville skapa en plats, ett komplement, där besökaren får lov att stanna upp, ta paus i en tid som präglas av ständig rörelse och informationsbrus. Här vill vi erbjuda både insyn och kringssyn: En glänta som öppnar sig i på livets väg och erbjuder vila för kroppen och ro för själen. På rastplatsen hoppas vi att det ska gå att ösa ur både kända och okända källor som ger ny kraft och där vi påminns om att livet djupast är en gåva.

Dagens visioner är också morgondagens verklighet. Det har varit en lång resa med oerhört många inblandade. Nu fortsätter den spännande resan.

Pelle Sundelin
stiftsgårdschef Åkersberg

Verksamhetsberättelse 2018

ORGANISATIONS- OCH RÄTTSFRÅGOR

Mål och resultat

Medarbetarna bereder ärenden där domkapitlet prövar anmälningar mot präster och diakoner, beslutsprövningar, överklaganden, befogenhetsprövning samt deltar i beredningen av församlingsinstruktionen. Stiftsjuristerna handlägger de ärenden i domkapitlet där domkapitlet fungerar som domstol. Man handlägger också frågor kring de kyrkliga valen och den kyrkliga indelningen samt ärenden rörande stiftelser.

Domkapitlet har under året avgjort fyra besluts- och överklagningsärenden, tolv ärenden om tillsyn av kyrkans vigningstjänst samt befogenhetsprövningar. Ärendena har beretts av stiftsjuristerna.

Om en ledamot eller ersättare i kyrkofullmäktige eller stiftsfullmäktige avgår ska stiftsstyrelsen enligt kyrkoordningen utse en efterträdare. Stiftsstyrelsen har delegerat till stiftsjuristerna att utse nya ledamöter och ersättare. Under 2018 har 151 ärenden om efterträdarval handlagts.

Medarbetare har genomfört utbildningspass för blivande präster på Svenska kyrkans utbildningsinstitut samt deltagit i andra utbildningsinsatser som till exempel Kyrkoherde i Lunds stift (KIL). En stiftsjurist ingår nu i stiftskansliets kris- och beredskapsgrupp.

Syftet är även att handlägga processen kring församlingsinstruktionerna, som också granskas av stiftskansliet. Beslut om utfärdande av församlingsinstruktion fattas av domkapitlet efter yttrande av kontraktsprost.

Delmål

- *Vara med och planera samt genomföra kyrkorådsutbildning*

Under 2018 har stiftsjuristerna tagit fram material och program för kyrkorådsutbildningarna som genomfördes under året.

- *Se över stiftelser som förvaltas av stiftskansliet, för att under 2018 minska antalet*

En av stiftet förvaltade stiftelser har avslutats av totalt åtta.

- *Vara med och implementera den nya dataskyddsförordningen som träder i kraft under 2018*

Ett viktigt delmål för 2018 var att implementera den nya dataskyddsförordningen (GDPR) som trädde i kraft 2018. Det har genomförts tio längre informations- och utbildningspass angående GDPR samt att ett nätverk för dataskyddsombuden har startats upp. Det har också arbetats med stiftskansliets egen anpassning till GDPR:

Utbildningsinsatser för kollegor och förtroendevalda, inventering, kontakter med konsulter och företag/organisationer stiftskansliet samarbetar med, till exempel Sensus.

Framöver finns behov av att fortsätta med kyrkorådsutbildningar och att informera och utbilda angående GDPR. Det kommer också att behövas information och utbildning angående de nya bestämmelserna om begravningsverksamheten, då kanske främst kring framtagande av en begravningsinstruktion.

Verksamhetsberättelse 2018

AVDELNINGEN FÖR SAMVERKAN

Avdelningen främjar och erbjuder stöd och kompetens inom stiftets prioriteringsområde samverkan: Administration, fastighet och kulturarv samt strategiskt miljöarbete och hållbar utveckling. Avdelningen har också ett internt ansvarsområde som består av stiftskansliets reception, vaktmästeri och service, kursadministration samt lokalansvar.

Det övergripande målet för administrativ samverkan inom Svenska kyrkan är att möjliggöra för församlingar och pastorat att fungera som kyrka lokalt.

Syftet är att församlingarna ska kunna lägga en större del av sina resurser på den grundläggande uppgiften.

Under 2018 sattes en samverkansmodell för förvaltning och utveckling av gemensamma administrativa stödfunktioner vad avser strategisk, taktisk och operativ nivå. En samverkansmodell där kyrkokansliet och stiftens samverkar inom fastighets- och kulturarvsstöd, ekonomi lön/HR och administrativt stöd. Det är ett arbete där Lunds stift deltar aktivt inom respektive område.

GEMENSAMT ANSVAR

Kyrkomötesbeslutet från 2016 handlar om Svenska kyrkans framtida hantering av fastigheter och kyrkor och vill skapa en tydligare organisation, ansvar och roller, ett gemensamt fastighetsregister och lokalförsörjningsplaner inom alla församlingar/pastorat samt en möjlighet att överlåta kyrkobyggnader till trossamfundet.

Arbetet med fastighetsregister var i fokus under hela 2018. Utifrån vad som är registrerat har Lunds stift cirka 2 200-2 500 byggnader varav cirka 500 är kyrkor.

Under 2019 kommer arbetet med lokalförsörjningsplanerna att vara i fokus. Här arbetar stiftskansliet med information, inspiration och utbildningar till församlingar/pastorat.

”Lokalförsörjningsplanen är ett strategiskt redskap i församlingens arbete med att säkerställa en långsiktig hållbar resurshushållning. Vid utarbetandet av lokalförsörjningsplanen ska kyrkobyggnaderna särställning beaktas. Lokalförsörjningsplanen ska omfatta församlingens samlade innehav av mark, byggnader och Lokalförsörjningsplanen ska relatera till församlingsinstruktionen och samordnas med församlingens övriga långsiktiga verksamhetsplanering. Den ska utgå från en omvärldsbeskrivning och avse en planeringsperiod om minst tio år.” (ur Svenska Kyrkans bestämmelser (SvKB 2018:8).

STRATEGISKT MILJÖARBETE

Arbetet med den gemensamma klimatstrategin ska skapa ökade förutsättningar inom Svenska kyrkan för att uppnå minskad klimatpåverkan och positiva bidrag till omställningen. Vidare ska den synliggöra positiva bidrag, dels inomkyrkligt för att inspirera varandra och bygga stolthet, dels externt för att visa på vad Svenska kyrkans bidrag och roll som en trovärdig samarbetspart.

Värna om Guds skapelse genom hållbar konsumtion

”Genom samverkan kan vi tillsammans använda våra resurser klokt och skapa ekonomiskt utrymme så att vår kyrka också i framtiden kan fullgöra sitt grundläggande uppdrag.” Så lød inledningsorden i inbjudan till Svenska kyrkans första inköpskonferens. Konferensen arrangeras tillsammans med stiftet i Lund, Göteborg, Växjö och Skara i maj 2019. Stiftskansliet deltar i planeringsarbetet inför denna konferens som ligger i linje med stiftets strategiska inköpsarbete. Inköpskonferensen ger möjlighet att få veta mera om hållbar konsumtion och dess olika aspekter.

KULTURARVSARBETET

Arbetet med det kyrkliga kulturarvet fortsätter och inför Kontrollstation 2019 intensifieras arbetet.

Regeringens lämnar sin skrivelse till riksdagen och beroende på innehåll eller nyheter upprättas olika strategier. Ett påverkansarbete skedde i samband med PUD-konferensen i april 2018 där de båda ansvariga opolitiska tjänstemännen vid Kulturdepartementet deltog. Vidare planeras bland annat debattartiklar och möte med ansvariga politiker.

Slutsatserna i konferensrapporten från PUD ska tillvaratas på olika sätt och framförallt arbetas in i stiftets kommande kulturarvsstrategi, som bland annat kommer att beskriva vår syn på kulturarvet och hur vi ska främja ett kulturarvskunnande i församlingar/pastorat.

Verksamhetsberättelse 2018

Metoden Virket kommer att presenteras för stiftets församlingar/pastorat och kan vara till hjälp i lokalförsörjningsplansarbetet.

REGIONALA SAMRÅDSGRUPPEN

Inrättandet av den centrala respektive de regionala samrådsgrupperna är en följd av relationsförändringen mellan staten och Svenska kyrkan och den överenskommelse som upprättades mellan parterna år 2000. Av direktiven i regeringens proposition 1998/99:38 framgick följande:

”Det bör skapas samrådsgrupper för frågor som rör de kyrkliga kulturvärdena. Samrådsgrupperna bör bestå av representanter för de antikvariska myndigheterna och Svenska kyrkan. Det bör finnas samrådsgrupper på central och regional nivå. Samrådsgrupperna bör vara ett forum för kunskaps- och erfarenhetsutbyte.”

Under 2019 kommer den regionala samrådsgruppen att arbeta utefter en nya arbetsordning som bland annat innehåller en årlig kulturarvsdag för församlingar/pastorat.

ADMINISTRATIV SAMVERKAN

Arbetet med GIP och GAS och GADD (Gemensamt arkiv, diarium och dokumenthantering) fortsätter så att satta mål kommer att uppfyllas under 2019.

GADD-projektet avslutas och arbetet med att införa församlingar/pastorat i Public 360 (diarie-, dokument-, och möteshantering) går över i ett främjandeuppdrag för stiftet. Detta innebär att inom ramen för Svenska kyrkans gemensamma IT-plattform kan vi nu erbjuda gemensamt ekonomi och lön/HR-stöd samt diarie-, dokument-, och möteshantering.

Under året administrerade stiftskansliets kursadministration 122 kurstillfällen som samlade drygt 4 000 deltagare.

AVDELNINGEN FÖR FÖRSAMLINGSUTVECKLING

Avdelningen främjar och stödjer församlingar/pastorat med inriktning mot kyrkans grundläggande uppgift: Fira gudstjänst, bedriva undervisning och utöva diakoni och mission. Avdelningen arbetar därutöver med rekrytering inom de fyra profilyrkerna i Svenska kyrkan och genom avtal med församlingar/pastorat kring institutions- och militärsjälavård, information i HBTQ-frågor, med stöd till kristna förskolor och med telefon och nätsjälavård genom jourhavande präst.

Nedan anges verksamhet som inte redovisats under avsnittet Verksamhetsmål för 2018, som till stor del rör avdelningens arbete samt framtida perspektiv som anses som viktiga för avdelningens främjandearbete.

2018 var ett år då religion i allmänhet och kristen livsförståelse i synnerhet blev högaktuell i kulturdebatten. Religionens och de religiösa samfundens plats i samhällsbygget avhandlades på i stort sett varje kultursida under hösten. Även inom Svenska kyrkan och dess forum såg vi en ny identitetsdebatt och en ansats till ett fortsatt och fördjupat samtal om kyrkosyn, mission, tro och kyrkans relation till det omgivande samhället. 2018 arrangerades också den årliga fortbildning för Sjukhuskyrkan på riksnivå i Lunds stift vilket inte hänt på många år. Sjukhuskyrkorna i Lund och Malmö var ansvariga och stiftskansliet bidrog – enligt praxis – med avslutningsmiddagen. 150 personer deltog.

Svenska kyrkan tog en ny kyrkohandbok i bruk på Pingstdagen den 20 maj. Detta var den åttonde handboken sedan reformationen och den första handboken sedan Svenska kyrkan blev ett eget trossamfund. Därför heter det nu "Kyrkohandbok för Svenska kyrkan" och inte som tidigare "Svensk kyrkohandbok".

Domkapitlet i Lunds stift beslutade att ge en möjlighet till arbete med "Konfirmation på nya arenor under 2018-2020". I detta arbete har 24 församlingar/pastorat deltagit och under året träffats två gånger för både inspiration och delande. Den 24 oktober samlades anställda från hela stiftet på Stiftsgården Åkersberg för en fulltecknad heldagskonferens "ARENA: Konfirmand". Tydligt är också att antalet anordnade kontraktsdagar för ungdomar och konfirmander har minskat. Fyra bidrag betalades ut under 2018.

En viktig händelse kring ideellas arbete i kyrkan var att Lunds stift var med och arrangerade "Idé dagarna för Ideellt forum 2018" tillsammans med Helsingborgs kontrakt och Höganäs församling.

Verksamhetsberättelse 2018

Här uppmärksammades vikten av att ideella får träffas för fortbildning och utbildning.

En grundläggande utbildning (tio dagar) för att skapa goda förutsättningar för gott ledar- och chefskap bland nyutbildade kyrkoherdar i Lunds stift genomfördes under 2018 med åtta deltagare varav sju slutförde hela utbildningen.

En kyrkoherdekonferens genomfördes på biskopens uppdrag den 7-8 november på stiftsgården Åkersberg där 85 av stiftets 109 kyrkoherdar närvarade. Utvärderingen gav positivt utslag och behovet av ledarinsatser framstår fortsatt som viktigt. Den behörighetsgivande kyrkoherdeutbildningen genomfördes med elva deltagare från Lunds stift samtidigt som det arbetades aktivt för att få fler platser tilldelat under 2019. Kyrkostyrelsen beviljade slutligen för 2019 extramedel och en extra kurs ska nu ges. Ansökningsläget visar också att det är många som vill gå utbildningen. 27 kommuner sökte de elva platser som fanns 2018.

Arbetet med teckenspråkighet utvecklades och stiftskansliet ökade samarbetet med församlingarna, för att tolka befintliga gudstjänster och andakter till teckenspråk.

Det finns ett stort intresse för reträtter med personlig vägledning och stiftet bidrog genom stiftsadjunkten för andlig vägledning till att utveckla samarbetet med Killans bönegård.

Tillsammans med Helsingborgs och Landskronas församlingar samverkade Lunds stift kring närvaro på SM-veckan i juli.

Under början av 2018 stod det också klart att det var många som önskade antas som diakoner och präster i Lunds stift. Efter samtal med rekryteringsansvariga gjordes bedömningen att 30 personer var redo att gå in i antagningsprocessen, trots att Lunds stift hade planerat för maximalt 24 personer. Detta genererade givetvis merarbete men det var ett angenämt problem. Kontakterna med blivande präster och nya präster i vänstiftet EKM i Tyskland har utvecklats under året.

Den evangeliskt-lutherska grund som är vår kyrkas bekännelse behöver ständigt medvetandegöras för nya generationer av kyrkoarbetare. Många församlingar upplever svårigheter i att rekrytera till profiltjänster och bristen på utbildade medarbetare är stor. Stiftets arbete under året har varit att lyfta fram församlingen som den rekryterande miljön, samtidigt har rekryterarna deltagit på träffar för studievägledare för att där informera om utbildningsvägar och Svenska kyrkan som arbetsplats.

En ny examen, Svenska kyrkans kyrkomusikerexamen, har under 2018 införts i kyrkoordningen. Denna inomkyrkliga examen innefattar tre nivåer, A kantor, B organist, C förste organist och ger behörighet till anställning på befattning som kyrkomusiker i Svenska kyrkan. Detta har föranlett ett arbete kring var i stiftet vilken examen är relevant.

Yrkesverksamma kyrkomusiker var under året verksamma i två nätverk, nätverk för barnkör samt nätverk för orgelpedagogik, som träffades regelbundet och har upplevts som viktiga för deltagarna. Samarbetet med Musikhögskolan i Malmö har fortsatt och resulterat i en kurs i grundläggande orgelkännedom för yrkesverksamma kantorer. Samtidigt har Lunds stifts under 2018 utgett ett ekonomiskt bidrag till kantorsutbildningen vid Malmö Musikhögskola på 400 000 kronor.

På Lunds stifts själavårdscentrum (SVC) fortsatte det främjande arbetet med själavårdande samtal och arbetshandledning. Totalt antal samtalstimmar uppgick till 1 955 timmar och 415 personer från olika yrkeskategorier inom Svenska kyrkan besökte SVC. Antalet grupper till grupphandledning ökade till 28 stycken. Under hösten 2018 uppmärksammades och arrangerades ett firande av att Lunds stifts Själavårdscentrum nu har funnits i 25 år.

Slutligen är det värt att lyfta fram alla goda samtal och möten med anställda och förtroendevalda där avdelningens personal på olika sätt bidragit vid församlingsbesök och kurser så som "Kyrkoherde i Lunds stift" (KIL), inspiration och stöd vid församlingsinstruktionsarbete (FIN), kyrkorådskick-offer, dopkurser, och inte minst i arbetslagsfortbildningar samt de samtal med som förts med ideella om roller och uppdrag i kyrkan. Lunds stift har också gett stöd till institutionssjälavård vid fängelser och sjukhus. Fortsatt arbete och vidareutveckling av den kyrkliga närvaron vid de militära förbanden samt en samordning och utveckling av telefon- och nätsjälavården har också varit viktiga uppgifter.

Verksamhetsberättelse 2018

AVDELNINGEN FÖR EGENDOMSFÖRVALTNING

Avdelningen för egendomsförvaltning svarar tillsammans med egendomsnämnden för uppdraget att förvalta stiftets prästlönetillgångar, det vill säga jord, skog och fonder. Avkastningen från dessa tillgångar bidrar till utövandet av kyrkans grundläggande uppgift. Avdelningen har också ansvar för stiftets främjande vad avser fastighetsfrågor, arrendevärderingar med mera.

UPPDRAG

Svenska kyrkans prästlönetillgångar består av jord, skog och fondkapital som förvaltats av kyrkan i många århundraden. På uppdrag av kyrkomötet förvaltar stiftens prästlönetillgångarna. I Lunds stift har stiftsfullmäktige tillsatt egendomsnämnden för att förvalta tillgångarna. Det operativa arbetet utförs av avdelningen för egendomsförvaltning på stiftskansliet. Avdelningen ansvarar också för att genom främjande hjälpa församlingarna i Lunds stift med frågor avseende arrende, fastighetsjuridik och andra fastighetsfrågor.

Prästlönetillgångarnas ändamål är att bidra till de ekonomiska förutsättningarna för Svenska kyrkans förkunnelse. Tillgångarna ska förvaltas så effektivt som möjligt och på ett sådant sätt att de ger bästa möjliga uthålliga totalavkastning. De ska också förvaltas på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med kyrkans grundläggande värderingar.

VERKSAMHETEN

Avdelningen för egendomsförvaltning arbetar huvudsakligen med att förvalta jordbruksmark, skog och fondmedel som ingår i prästlönetillgångarna. Det löpande arbetet består i att bedriva aktivt skogsbruk i egen regi, förvaltning av jordbruksfastigheter, köp och försäljning av fastigheter och mycket mer.

Utgifterna för stiftets förvaltning av prästlönetillgångarna betalas med inkomsterna från denna förvaltning. Prästlönetillgångarna bär således sina egna förvaltningskostnader.

Av den årliga avkastning som förvaltningen av prästlönetillgångarna genererar delas hälften ut till de församlingar som har andelar i tillgångarna medan den andra hälften tillfaller utjämnningssystemet och betalas in direkt till nationell nivå.

Utdelningen 2018 föreslås bli densamma som de senaste tre åren, det vill säga 72 miljoner kronor. Av utdelningen delas 36 miljoner kronor ut till församlingarna och 36 miljoner kronor tillfaller utjämnningssystemet.

Lunds stifts prästlönetillgångar upprättar en separat årsredovisning där man kan läsa mer om förvaltningen av prästlönetillgångarna.

Verksamhetsberättelse 2018

GEMENSAMMA PERSONALKOSTNADER

Kostnadsstället omfattar i huvudsak kostnader för arbetsmiljö, sjuk- och hälsovård, rekrytering, gemensam fortbildning och trivselresurser. Kostnaderna för arbetsmiljö, företagshälsovård och olika rehabiliteringsinsatser har varit 247 329 kr (jämfört med 373 293 kr för 2017).

Friskvårdsbidrag till motionsaktiviteter har används av 60 anställda (inklusive pastorsadjunkter) till ett värde av 114 798 kr (jämfört med 51 anställda till ett värde av 82 181 kr för 2017).

Personalstatistik

Av vikt är att tillägga att pastorsadjunkter ingår i statistiken.

Personalförändringar under året

Fyra personer har tillsvidareanställts under året: Adjunkt till självvårdscentrum, kontorsvaktmästare, projektadministratör samt en assistent till avdelning för samverkan.

Fyra personer har allmän visstidsanställts: Ung i den världsvida kyrkan, husfru, projektekonom/administratör ESF projektet samt vikarierande kaplan.

Tre visstidsanställningar har förlängts: Rörelseinnovatör för Svenska Kyrkans Unga i Lunds stifts räkning, kommunikatör samt vikarierande jurist.

22 pastorsadjunkter påbörjade sina anställningar.

Avslutade anställningar

12 personer har avslutat sina anställningar varav nio var tillsvidareanställda (skogsförvaltare, två assistenter, organisations- och ledningsutvecklare, diakon, stiftsprost, delprojektledare GAS, husfru samt ekonom till ESF-projektet). Av dessa nio var sex pensionsavgångar. Tre personer var allmänt visstidsanställda (Ung i den världsvida kyrkan, vik jurist samt projektadministratör till ESF-projektet).

10 pastorsadjunkter avslutade sina anställningar.

Fyra medarbetare har fått fortsatt beviljad tjänstledighet (stiftsadjunkt på självvårdscentrum, 20 procent, organisations- och ledningsutvecklare 25 procent, stiftsprost, 50 procent, kommunikatör 100 procent). Två medarbetare är föräldralediga.

Framtiden

En pensionsavgång kommer att ske under 2019. I enlighet med stiftsstyrelsens beslut ska varje pensionsavgång medföra att aktuell tjänst och dess omfattning prövas. Det är viktigt att säkerställa att tjänsterna motsvarar framtida kompetensbehov vid stiftskansliet.

	Totalt	Kvinnor	Män
Medellön	39 716 kr (38 490 kr)	37 695 kr (38 732 kr)	39 362 kr (40 700 kr)
Slutat under året (tillsvidareanst, allm. visstidsanställning)	22 (22)		
Börjat under året (tillsvidareanst, allm. visstidsanställning)	29 (27)		
Sjukstatistik procentuell sjukfrånvaro - alla	4,12 % (3,59 %)	3,57 % (3,91 %)	4,7 % (3,22 %)
29 år eller yngre	1,31 % (1,71 %)	1,70 % (2,91 %)	1,01 % (0,73 %)
30-49 år	2,89 % (3,80 %)	4,24 % (5,29 %)	1,70 % (2,27 %)
50 år eller mer	5,40 % (3,65 %)	3,50 % (3,21 %)	7,85 % (4,23 %)
Långtidssjukfrånvaro av total sjukfrånvaro - alla	48,37 % (18 %)	22,50 % (0 %)	69,40 % (43,47 %)
Direkta utbildnings- kostnader	267 272 (367 386 kr)		
Pensionsavgångar, prognos	År		
	2019	1	
-Den anställda kan	2020	1	
välja att arbeta	2021	7	
vidare till 67 år.	2022	3	
	2023	3	

Verksamhetsberättelse 2018

BIDRAG

Under denna rubrik bokförs alla typer av bidrag. Lunds stift betalar exempelvis bidrag till vissa tjänster i församlingar/pastorat för institutionssjälavård. Under bidrag redovisas också kostnaderna för präster i telejouren. Bidrag till organisationer har utbetalats enligt budget till Jämshögs folkhögskola, stiftsgården Åkersberg samt övriga beslutade organisationer. Samverkansavtalet med Rådgivningsbyrån för asylsökande och flyktingar blev något lägre än budgeterat med cirka 50 tkr och debitering av lönekostnad från Tyska församlingen i Malmö blev 230 tkr lägre under året eftersom prästtjänsten innehavts av pensionerad präst som erhållit pension med tillägg från EKD, Hannover.

Av det ej beslutade bidraget på 2 000 tkr som stiftsstyrelsen har att besluta om har 1 305 tkr utbetalats, 695 tkr mindre än förfogat.

Under året omförhandlades bidraget till Svenska Kyrkans Unga i Lunds stift (SKUL) vilket omvandlades till en halvtidstjänst som rörelseinnovatör där personalansvaret ligger hos Lunds stift.

Tillsammans med stiftelsen Sodalitium Majus Lundense och Stiftsgården Åkersberg gavs också bidrag för genomförande av julfirande på stiftsgården Åkersberg för gruppen sjuk- och ålderspensionärer med svår ekonomisk situation samt sommarläger och nyårsläger för socialt och ekonomiskt utsatta barnfamiljer.

BUFF och Svenska kyrkans ungdomsfilmpris

Barn och unga är prioriterat i allt främjandearbete. Att vara en samverkanspart vid BUFF (Barn- och ungdomsfilmfestivalen i Malmö) är viktigt. Målet är att dela ut Svenska kyrkans ungdomsfilmpris på 100 000 kronor vid BUFF. Priset delas ut som en trepartssamverkan mellan Svenska kyrkan nationell nivå, Malmö pastorat och Lunds stift. På årets BUFF kunde Svenska kyrkans jury första gången dela ut ett Interfilm Diploma. Interfilm är ett internationellt, ekumeniskt nätverk som arbetar för dialog mellan kyrka och film och som medverkar med filmpriser på festivaler i hela världen.

Utmärkelsen gick till den amerikanska filmen "Saturday Church" (USA) av regissören Damon Cardasis.

Motiveringen: Ett ömsint och trovärdigt porträtt av en pojke som lyckas hitta kärlek och tillhörighet i ett fördomsfullt samhälle, Ett varmt budskap om acceptans, mod och att våga stå för den man är förmedlas trovärdigt av en fantastisk skådespelarensemble.

Årsredovisning 2018

Stiftsstyrelsen i Lunds stift (252010-0070) avger härmed årsredovisning för 2018.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

DETTA ÄR LUNDS STIFT

Trossamfundet Svenska kyrkan är ett evangeliskt-lutherskt trossamfund som framträder som församlingar och stift. Därmed är stiftet det regionala området vars uppgift regleras av lagen om Svenska kyrkan och kyrkoordningen. Lunds stifts (252010-0070) grundläggande uppgift är enligt kyrkoordningen att främja och ha tillsyn över församlingslivet och församlingarnas uppgift att fira gudstjänst, bedriva undervisning, utöva diakoni och mission samt över församlingarnas förvaltning. Stiftet ska också främja en god förvaltning i stiftets församlingar, ha tillsyn över förvaltningen, verka för en lämplig församlings- och pastoratsindelning samt tillhandahålla de resurser som behövs för att biskop och domkapitel ska kunna utföra sina uppdrag. Därtill kommer uppdraget att förvalta prästlönетillgångarna.

Främjandet sker genom att erbjuda utbildning och fortbildning men också rådgivning för att stödja och stimulera församlingar, anställda, förtroendevalda och ideella i deras uppgift. Stiftet har också ansvar att se till att församlingarna följer Svenska kyrkans regelverk, kyrkoordningen samt Svenska kyrkans bestämmelser.

Lunds stift är ett av Svenska kyrkans tretton stift och består geografiskt av Skåne och Blekinge. Grunden i stiftets organisation är församlingarna. Stiftet omfattar församlingar inom stiftets geografiska område och bär namn efter biskopssätet. Stiftet är indelat i 14 kontrakt, vilka vart och ett omfattar ett antal församlingar. Församlingarna kan samverka i ett pastorat. I Lunds stift under 2018 fanns 166 församlingar/pastorat i 109 ekonomiska enheter.

Kyrkans episkopala struktur kommer till uttryck i att den finns en biskop i ledningen för stiftet. Till biskopens uppgifter hör att svara för ledning och tillsyn samt inspirera verksamheten i stiftet. I varje stift ska det finnas ett domkapitel. Domkapitlet med biskopen som ordförande fullgör självständiga uppgifter enligt kyrkoordningen. Till uppgiften hör bland annat att granska prästers och diakoners uppdrag och besluta i ärenden rörande beslutsprövning och överklagande. Tillsammans med domkapitlet har biskopen tillsyn över dem som är vigda till uppdrag i kyrkan.

Högsta beslutande organ för ett stift är ett demokratiskt valt stiftsfullmäktige. Dess uppgift är att besluta i ärenden av principiell och övergripande karaktär. Stiftsfullmäktige utser stiftsstyrelse som är stiftets verkställande organ. Biskopen är ordförande i stiftsstyrelsen.

Egendomsnämnden är det andra verkställande organet som på uppdrag av stiftsfullmäktige förvaltar stiftets prästlönetillgångar. Prästlönetillgångarna utgörs av jord- och skogsfastigheter och därtill knutet fondkapital.

LUNDS STIFT ÄR ETT ANRIKT STIFT

Lunds stift har en mer än tusenårig historia. Lund blev biskopssäte redan 1060 och upphöjdes 1103 till ärkestift över hela dåvarande Norden. Vår nuvarande biskop Johan Tyrberg är nummer 69 i följd av biskopar i Lund. Lunds domkyrka är stiftskatedral och även Nordens största romanska kyrka. Kyrkan började byggas redan i början på tusentalet och är idag en av Sveriges största turistattraktioner.

I Lunds stift finns över 500 kyrkor som används för gudstjänster, dop, konfirmationer, vigslar, begravningar, konserter och mycket mer. Våra kyrkor och kyrkogårdar rymmer stora andliga och kulturhistoriska värden.

Svenska kyrkan i Lunds stift har cirka 3 000 anställda varav i runda tal 480 präster, 120 diakoner, 260 kyrkomusiker och 150 församlingspedagoger.

Svenska kyrkan är en evangelisk-luthersk kyrka och en del av den världsvida kyrkan. Lunds stift har vänstift i Tyskland och vänrelation i Sydsudan samt med palestinska kristna. Under 2019 kommer Lunds stift teckna ett vänstiftsavtal med North Eastern Diocese (NED).

ORGANISATION, BUDGET OCH VERKSAMHETSPLAN

Stiftskansliet är Lunds stifts centrala stöd-, främjande- och tillsynsfunktion. Stiftskansliet ska stödja biskopen i dennes ämbete samt verkställa stiftsfullmäktiges, stiftsstyrelsens, domkapitlets och eigendomsnämndens beslut. I lokalerna vid Krafts torg i Lund har biskopen sitt ämbetsrum. Domkapitlet, eigendomsnämnden och stiftsstyrelsen sammanträder i stiftskansliets lokaler.

På stiftskansliet finns för stiftet angelägna funktioner med fack- och specialistkompetens samlade. Personalen inom stiftskansliorganisationen utgör en samlad resurs för stiftets uppdrag.

Stiftsorganisationen består av en biskopsstab som leds av biskopen, en direktorsstab som leds av stiftsdirektorn och tre underliggande avdelningar: Avdelningen för församlingsutveckling, avdelningen för

Årsredovisning 2018

egendomsförvaltning och avdelningen för samverkan. Organisationen ger förutsättningar att samordna för effektiva lösningar, är tydlig utifrån ett församlingsperspektiv och tar tillvara den kompetens och det goda arbete som genomförs i församlingar och stiftskansli. Organisationen avspeglar sig också i verksamhetsplanen, som från och med budgetåret 2018 är gemensam för stifts-organisationen (frånsett egendomsförvaltningen, som har separat ekonomi), istället för att vara uppdelad efter avdelningarna på kansliet.

Biskopen har delegerat chef/ledarskapet för kansliet till stiftsdirektorn. Stiftskansliets ledningsgrupp består av biskop, stiftsdirektor, avdelningschefer, 1:e stiftsjurist och personalstrateg. Stiftsdirektorn leder ledningsgruppen. Stiftsdirektorn är chef och personalansvarig för samtliga avdelningschefer.

Nedan ges en kort beskrivning av de uppdrag och arbetsuppgifter som respektive avdelning ansvarar för inom kansliet. Tillsammans utgör avdelningarna en helhet där samarbete mellan avdelningarna är ett måste för att grunduppdragen i kyrkoordningen ska utföras på ett kvalitativt och professionellt sätt. Det innebär att uppdragen i kyrkoordningen är kansliets linjearbete. Detta görs möjligt genom att kansliets samlade personalresurs med fack- och specialistkompetens tas till vara inom samtliga avdelningar.

Därutöver har Lunds stift en vision som anger riktningen och som är vägledande för stiftets långsiktiga arbete med tillhörande undertexter. Visionen ska förverkligas genom prioriteringar och mål, vilka framgår i budgetttexten framledes. Stiftsfullmäktige har fastställt stiftets prioriteringar för innevarande mandatperiod.

Biskopsstab

Stödfunktion till biskopens utövande av sitt uppdrag gentemot stiftskansliet, församlingar/ pastorat, samhälle och näringsliv etcetera. Stödet innebär bland annat administrativt stöd, strukturering och beredning av det inkommande uppdragsflödet, press/ kommunikationsfrågor samt beredning av visitationer med mera.

Direktorsstab

Främjar och stödjer såväl stiftskansliet som församlingar/pastorat inom följande områden: Kyrkoordningsfrågor, övergripande organisations och rättsfrågor, kommunikation, ekonomi, personal, arbetet med flykting- och integrationsfrågor som genomförs av supportteamet migration (SMIL) samt Svenska kyrkans i Lunds stifts roll och uppgift i den sociala ekonomin. Här sker ett arbete via bidrag från Europeiska socialfondens projekt (ESF) kallat "Arbetsrelaterad rehabilitering".

Avdelning för församlingsutveckling

Främjar och stödjer församlingar/pastorat med inriktning mot kyrkans grundläggande uppgift: fira gudstjänst, bedriva undervisning och utöva diakoni och mission. Avdelningen arbetar därutöver med rekrytering inom de fyra profilyrkerna i Svenska kyrkan och genom avtal med församlingar/pastorat kring institutions- och militärsjälavård, information i HBTQ-frågor, med stöd till kristna förskolor och telefon-, och nätsjälavård genom jourhavande präst.

Avdelning för samverkan

Främjar och erbjuder stöd och kompetens inom stiftets prioriteringsområde samverkan: Administration, fastighet och kulturarv samt strategiskt miljöarbete och hållbar utveckling. Avdelningen har också ett internt ansvarsområde som består av stiftskansliets reception, vaktmästeri och service, kursadministration samt lokalansvar.

Avdelning för egendomsförvaltning

Avdelningen för egendomsförvaltning svarar tillsammans med egendomsnämnden för uppdraget att förvalta stiftets prästlönstillgångar, det vill säga jord, skog och fonder. Avkastningen från dessa tillgångar bidrar till utövandet av kyrkans grundläggande uppgift. Avdelningen har också ansvar för stiftets främjande vad avser fastighetsfrågor, arrendevärderingar med mera.

VÄSENTLIGA HÄNDELSE UNDER ÅRET

Lunds stifts mål anges i verksamhetsplanen och är milstolpar på väg i rätt riktning. Målen befinner sig på tre olika nivåer:

- *Övergripande mål* som anger färdriktningen och vilken förändring som ska ske på lång sikt i kyrkan och för dess medlemmar till följd av prioriteringarna. Dessa målsättningar påverkas av annat än Lunds stifts arbete, till exempel av förändringar i omvärlden.
- *Syfte* kallas de mål som gäller för prioriteringarna under mandatperioden 2018-2021. Inom denna tidsram ska Lunds stift med tillsatta resurser (personal, tid och budget) nå målen med hjälp av delmål.
- *Delmål* ska uppnås på kort sikt, i detta fall ett budgetår och vara ett resultat av de aktiviteter som genomförs inom ramen för budgetens verksamhetsplan. Måluppfyllelsen för dessa delmål ska utvärderas.

Hur pengarna används 2018 kopplat till prioriteringar och mål

Årsredovisning 2018

Stiftsstyrelsens beslut och prioriteringar utifrån stiftets uppdrag uttrycks i budgeten som för 2018 i sin helhet uppgår till 120 miljoner kronor. En stor del av budgeten omsluter löpande åtaganden och verksamhetskostnader. 2018 års budget bygger på en samlad bedömning av vilka behov församlingarna i Lunds stift har under de kommande åren.

I stiftskansliets verksamhetsplan och budget för verksamhetsåret 2018 finns tydliga delmål som utgår ifrån fastställda prioriteringar för mandatperioden: Mission, Närvaro i samhället, Ledarskap och Samverkan. Delmålen ska uppnås på kort sikt, i detta fall för budgetåret 2018, och vara ett resultat av de aktiviteter som genomförs inom ramen för budgetens verksamhetsplan. Måluppfyllelsen för dessa delmål ska utvärderas. Verksamhetsplanens delmål och resultat samt stiftskansliets verksamhet och dess utförande finns noggrant beskrivet i den inledande delen av detta dokument, verksamhetsberättelsen för 2018.

Sammanfattning av mål och resultat för verksamhetsåret 2018

Måluppfyllelsen i verksamhetsplanen är mycket hög vilket är en bra grund för det vidare utvecklingsarbetet med att nå målen i de fastställda prioriteringarna för mandatperioden.

I den text som följer redovisas beslut och ställningstaganden som särskilt kan nämnas för verksamhetsåret 2018. Verksamhetsplanens dess mål och resultat samt stiftskansliets verksamhet och dess utförande finns noggrant beskrivet i den inledande verksamhetsberättelsen för 2018.

2018 inleddes med att två nya kontrakt skapades. Torna kontrakt och Bara kontrakt gick samman till Torna-Bara kontrakt med Jan-Olof Aggedal som kontraktsprost. Östra respektive Västra Göinge kontrakt bildade Göinge kontrakt med Sara Ericsson som kontraktsprost. Tre nya kontraktsprostar togs emot under året: Gisela Pernrup i Bjäre kontrakt, Per Svensson i Malmö kontrakt och Kristian Lillö i Helsingborgs kontrakt.

2018 är det första året i mandatperioden 2018-2021, vilket också innebär att de olika beslutsorganen har förändrats. Ett nytt utbildningspaket erbjöds denna gång jämfört med det traditionella som brukar genomföras i samband med en ny mandatperiod. Utbildningen fick namnet ”Kick off för ledande förtroendevalda i kyrkoråd och kyrkofullmäktige samt kyrkoherde”. Utbildningen genomfördes vid fyra tillfällen på olika platser i stiftet och totalt nåddes 83 procent av stiftets 109 ekonomiska enheter.

Ledande förtroendevalda i kyrkoråd och kyrkofullmäktige samt kyrkoherdar i Lunds stift inbjöds till en heldags kick-off. Syftet med utbildningen var att ge inspiration och verktyg inför den nya

mandatperioden och kommande kyrkorådsutbildning. Det blev ett tillfälle att möta biskop Johan och svetsa ihop förtroendevalda och kyrkoherde inför kommande utmaningar.

Kick-offen var en heldag och bestod av två delar. Syfte och innehåll var följande:

Del 1 Utifrån Lunds stifts prioriteringar, gavs en inspiration kring vad det är att vara kyrka i Lunds stift. Vilka utmaningar finns det för en missionerande kyrka som vill vara närvarande i samhället? Anföranden, panelsamtal mellan biskopen, förtroendevalda, församlingsanställda och Svenska kyrkans unga varvades med filmklipp, tankenötter och interaktivitet.

Del 2 En praktisk verkstad där deltagarna tillsammans med processledare arbetade gruppvis för att inventera lokala behov av fortbildning/inspiration under mandatperioden. Passet var ett utmärkt tillfälle till samtal om den strategiska styrningen och ledningen i församlingen samt nätverkande med andra enheter. Resultaten från verkstaden utgör en grund för stiftskansliets kommande fortbildningar, inspirationsdagar och främjande som sker i samverkan med Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation och Sensus studieförbund.

Kyrkorådsutbildningar har genomförts under hösten 2018 och fortsätter under 2019 utifrån de behov som framkommit i församlingar och pastorat.

Svenska kyrkan tog en ny kyrkohandbok i bruk på Pingstdagen den 20 maj. Detta var den åttonde handboken sedan reformationen och den första handboken sedan Svenska kyrkan blev ett eget trossamfund. Därför heter det nu "Kyrkohandbok för Svenska kyrkan" och inte som tidigare "Svensk kyrkohandbok".

Den nya dataskyddsförordningen (GDPR) började gälla den 25 maj 2018 vilket var ett viktigt datum för hela EU. Under 2018 har implementeringen av GDPR pågått. Det har genomförts omfattande informations- och utbildningspass och ett nätverk för dataskyddsombuden har startats upp. Det har också arbetats med stiftskansliets egen anpassning till GDPR; utbildningsinsatser för kollegor och förtroendevalda, inventering, kontakter med konsulter och företag/organisationer stiftskansliet samarbetar med till exempel Sensus.

Flyktingarbetet som Supportteamet Migration (SMIL) har som sitt huvuduppdrag har varit framgångsrikt och målet har under året varit att församlingarnas arbete blir långsiktigt och en del av den ordinarie verksamheten. Många utmaningar och anpassningar av teamets arbete har påverkats av de politiska beslut som fattats under året som gått. Besluten ger ett direkt genomslag på församlingarnas diakonala arbete

Årsredovisning 2018

med asylsökande och flyktingar. Utifrån de medel som Lunds stift fått från kyrkostyrelsen har det varit möjligt för teamet att arbeta på många olika plan med ett framgångsrikt resultat som beskrivs i verksamhetsberättelsen. Supportteamet har också en mycket nära samverkan med ESF-projektet Nätverk Lunds stift. Projekt Nätverk Lunds stift avslutades den 31 augusti 2018. Fokus låg på att etablera verksamhet i ett antal församlingar och utveckla samverkansformer internt i kyrkan och externt med offentlig sektor och organisationer i civilsamhället. Nästa ESF projekt Arbetsinriktad rehabilitering startade sin genomförandefas den 1 oktober 2018. Projektet pågår till 31 den januari 2021. Projektets fokus är kvalitetsutveckling av arbetsmetoder, samverkansformer och arbete med jämställdhet.

Samverkansfrågor av olika slag inom det administrativa området, fastighetsområdet samt det kyrkoantikvariska området har varit mycket omfattande och resurskrävande. Under 2018 sätts en samverkansmodell för förvaltning och utveckling av gemensamma administrativa stödfunktioner vad avser strategisk, taktisk och operativ nivå. Detta är en samverkansmodell där nationell nivå och stiftens samverkar inom fastighets- och kulturarvsstöd samt administrativt stöd. Lunds stift deltar aktivt inom respektive område. Kyrkomötesbeslutet från 2016 handlar om Svenska kyrkans framtida hantering av fastigheter och kyrkor och vill skapa en tydligare organisation, ansvar och roller, ett gemensamt fastighetsregister och lokalförsörjningsplaner inom alla församlingar/pastorat samt en möjlighet att överlåta kyrkobyggnader till trossamfundet. Arbetet med fastighetsregister var i fokus under hela 2018. Utifrån vad som är registrerat har Lunds stift cirka 2 200-2 500 byggnader varav cirka 500 är kyrkor. Under 2019 kommer arbetet med lokalförsörjningsplanerna att vara i fokus. Här arbetar stiftskansliet med information, inspiration och utbildningar till församlingar/pastorat.

En internationell konferens Preserve, Use and Develop (PUD) kring det kyrkliga kulturarvet genomfördes den 25-26 april 2018 i Lund. I samband med konferensen presenterades slutresultaten av stiftsprojektet Framtidens kyrka – projekt 2020, däribland Lunds stifts modell för utveckling av kyrkor kallad för Virket. Konferensen förmedlade också kunskap och inspirerade församlingar/pastorat inom området bruk och utveckling av det kyrkliga kulturarvet.

Konferensen genomfördes i samverkan med ett flertal internationella organisationer och var fullbokad med 160 deltagare. Bland annat deltog ansvariga opolitiska tjänstemännen vid Kulturdepartementet. Slutsatserna i konferensrapporten från PUD ska tillvaratas på olika sätt och framförallt arbetas in i stiftets kommande kulturarvsstrategi, som bland annat kommer att beskriva vår syn på det kyrkliga kulturarvet och hur vi ska främja ett kultursarvskunnande i församlingar/pastorat.

Metoden Virket kommer att presenteras för stiftets församlingar/pastorat och kan vara till hjälp i lokalförsörjningsplansarbetet.

Biskopen besökte Tanzania för samtal om en vänstiftsrelation med North Eastern Diocese (NED) och under året har stiftsstyrelsen fattat beslut om att teckna ett vänstiftsavtal med NED.

Andrum Spa på Stiftsgården Åkersberg invigdes i december.

Årsredovisning 2018

STIFTSFULLMÄKTIGE

Stiftsfullmäktige har under 2018 sammanträtt två gånger.

Av stiftsfullmäktiges beslut under 2018 kan särskilt nämnas följande:

- Revidering av Kapitalförvaltningspolicy för Lunds stifts prästlönetillgångar
- Upphandling av auktoriserad revisor för förvaltningen av Lunds stift samt Lunds stifts förvaltade stiftelser för perioden 2019-2022
- Revidering av Reglemente om arvode och ersättning till förtroendevalda
- Revidering av revisionsreglemente
- Riktlinjer om avgift för utlämnande av Svenska kyrkans handlingar och allmänna handlingar

Stiftsfullmäktige har tagit emot, och lämnat till stiftsstyrelsen att bereda, följande motioner:

- Motion angående icke-medlemmars i Svenska kyrkans möjlighet att delta i specifika verksamheter i Svenska kyrkan
- Motion angående att utreda hur behovet av Svenska kyrkans tjänster på Centralsjukhuset i Kristianstad kan anordnas och vilket ekonomiskt stöd som kan lämnas av stiftet
- Motion angående Vision, mål och strategier för klimatarbete
- Motion angående Musik i kyrkan
- Motion angående Kyrkohistorisk litteraturinventering
- Motion angående klimatåtgärder
- Motion angående ekoteologi

STIFTSSTYRELSEN

Av stiftsstyrelsens beslut kan särskilt nämnas följande:

- Deltagande i arbetet för en gemensam klimatstrategi i Svenska kyrkan
- Praktikanter och vuxenvolontärer i det Nordöstra stiftet Evangelical Lutheran Church of Tanzania (ELCT), Tanzania
- Angående personuppgiftspolicy och dataskyddsombud för Lunds stift
- Kyrkoantikvarisk ersättning och kyrkounderhållsdrag 2019 samt stiftsprojekt
- Inriktningsdokument för Lunds stifts fortsatta vänrelation med Lui stiftet i Sydsudan
- Partnership between the North Eastern Diocese of the Lutheran Church in Tanzania and the Diocese of Lund in the Church of Sweden

- Strategisk plan för rekrytering gällande de fyra profilerna
- Strategisk plan för det ideella arbetet

Av det ej beslutade bidraget om 2 mkr som stiftsstyrelsen har att besluta om utifrån inkomna ansökningar har 1 305 tkr utbetalats till följande bidragstagare:

Bidrag till praktikanter/volontärer Tanzania	50 tkr
Forskning och analys av ideellt arbete i Lunds stift	206 tkr
Ernsta Sköndal Bräcke	
Bidrag till stiftsgården Åkersberg	500 tkr
Bidrag till Stadsmissionen	500 tkr
Kurskostnad för projektet "Tala väl om varandra"	49 tkr

Stiftsstyrelsen har under 2018 avgett remissyttranden för följande PM/remisser/enkäter:

- Promemoria om "Undantag från valbarhetsvillkoren för domarledamot" med förslag till ändring i kyrkoordningen
- Regional handlingsplan för grön infrastruktur 2019-2030, från Länsstyrelsen

Av stiftsstyrelsens arbetsutskott beslut (utifrån delegation från stiftsstyrelsen) kan särskilt nämnas följande:

- Ansökan om medel för diakonal utveckling. Två församlingar har beviljats bidrag om 222 tkr till lönekostnad under sex månader för nyinrättande av diakontjänst.
- Revidering av lönepolitiskt program för stiftskansliet
- Ansökan om särskilt bidrag för kostnader avseende digital kartplattform för Pilgrimsvägen Skåne-Blekinge
- Angående full kostnadstäckning för fängelsekyrkan på Ystadsanstalten under 2019 och 2020
- Utökning av platser till behörighetsgivande kyrkoherdeutbildning

Vid framtagandet av remissyttranden har arbetsgrupper bildats av stiftskansliets tjänstemän och utsedda ledamöter från stiftsstyrelsen och domkapitlet. Genom samverkan mellan olika remissinstanser från Lunds stift kan aktuella ärenden belysas från olika perspektiv, något som leder till genomarbetade remissvar.

Stiftsstyrelsens ärenden har beretts av arbetsutskottet.

Arbetsutskottet och stiftskansliets personal har på delegation från stiftsstyrelsen beslutat i ett stort antal ärenden.

Arbetsutskottet har haft ett arbetssätt som riktat sig både inåt och utåt i stiftets organisation.

Årsredovisning 2018

Arbetsutskottet har också varit aktivt som styrgrupp och referensgrupp i stiftsövergripande projekt så som ESF-projekten Lunds stifts nätverk och Arbetsrelaterad rehabilitering

MILJÖINFORMATION

Stiftet bedriver ingen enligt miljöbalken tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet.

FRAMTIDA UTVECKLING SAMT VÄSENTLIGA OSÄKERHETSFAKTORER

Medlemsutvecklingen i kombination med den ekonomiska utvecklingen i stort påverkar kyrkans ekonomi och av allt att döma kommer intäkterna från kyrkoavgiften kontinuerligt att minska. Det är en utmaning för Lunds stift att påverka den utvecklingen till exempel genom att främja mission och genom att visa på det goda arbete som görs i församlingarna. Samtidigt måste stiftet förbereda för minskade ekonomiska resurser i framtiden.

FINANSIERING

Kyrkoavgiften ökade med 3,1 mkr jämfört med föregående år till 59,6 mkr och stiftsbidraget minskade med 1,4 mkr till 42,9 mkr. Den kraftiga ökningstakten av kyrkoavgiften är dock av tillfällig karaktär och för nästkommande år kommer ökningstakten att bli betydligt svagare och till och med negativ. Stiftsbidraget har med det ändrade utjämnningssystemet minskat men minskningen hade varit större om inte ett tillfälligt bidrag om 3 mkr hade erhållits, dock var dessa pengar öronmärkta för upprättande av fastighetsregister.

Resultatet för våra kapitalplaceringar blev 626 tkr bättre än budgeterat, vilket resulterar i en avkastning på 5,3 mkr. Detta är till stor del hänförligt till realisationsvinst för att frigöra likvida medel om 5 mkr. Vid årets utgång uppgick marknadsvärdet på Lunds stifts kapitalplaceringar till 102 mkr (108 mkr) mot bokfört värde om 90,6 mkr (90,6 mkr), ett dolt övervärde om 11,1 mkr (17,7 mkr). Kapitalplaceringarna följer Svenska kyrkans etiska riktlinjer och är placerat i Kammarkollegiets aktiekonsortium Spiran, Kammarkollegiets räntekonsortium, Kammarkollegiets företagsobligationskonsortium, Swedbank Roburs Talenten aktiefond Mega samt Swedbank Roburs Talenten räntefond Mega.

Kapitalförvaltare	Instrument	Bokfört värde	Marknadsvärde
Kammarkollegiet	Aktiekonsortiet Spiran	30,7	40,2
Kammarkollegiet	Räntekonsortiet	15,9	14,9
Kammarkollegiet	Företagsobligationskons.	16,4	16,5
Swedbank Robur	Talenten Aktiefond Mega	14,0	17,1
Swedbank Robur	Talenten Räntefond Mega	13,6	13,0
Summa		90,6	101,7

Kassaflödet blev negativt om nästan 23 mkr, dels beroende på utlåning av 17 mkr till stiftelsen Lunds stiftsgård, men även att skulderna minskat, mycket beroende på att vi utnyttjat riktat församlingsbidrag som erhållits i förskott, 2017.

Kommentar till det ekonomiska utfallet

Det sammanlagda resultatet är ett överskott om 5,8 mkr jämfört med det budgeterade resultatet om 1,2 mkr. Återigen beror det positiva resultatet på att personalkostnaderna understiger det budgeterade om cirka 5 mkr. Den avvikande personalkostnaden beror på enstaka långtidssjukskrivningar, vakanser och tjänstledigheter. Kapitalplaceringarna genererade ett överskott över budget om cirka 0,6 mkr, trots en ökad budgeterad intäkt på grund av planerad realisationsvinst på kapitalplaceringarna. Detta för att frigöra likvida medel som lånas ut till stiftelsen Lunds stiftsgård för deras uppförande av Andrum. Samtidigt har kostnaden för bidrag minskat något, till stor del på grund av att de medel som var tillgängliga för stiftsstyrelsen inte utnyttjades fullt ut.

Det egna kapitalet uppgår vid årets utgång till 103 mkr (97 mkr), vilket överstiger det uppsatta målkapitalet (50 mkr) med 53 mkr. Soliditeten ökar från 61,8 procent till 66,9 procent, detta på grund av det positiva resultatet om 5,8 mkr.

FRAMTIDEN

Kyrkokansliets analysenhet ger varje år ut en årsrapport som syftar till att ge en överblick över de trender och händelser under det gångna året som av analysenheten bedöms vara av särskild betydelse för de utmaningar som formuleras i omvärldsbeskrivningar inför kommande budgetar. Nedan beskrivs de åtta problemområden som är av vikt att vara medveten om när verksamhetsplaner och budgetprocesser startar.

Årsredovisning 2018

- *Ökat behov av undervisning och lärande*
- *Minskade kontaktytor och försvagad relation till unga*
- *Ökande psykosocial ohälsa*
- *Välfärden utmanas*
- *Risk för minskat bistånd till de mest utsatta*
- *Kyrkan har ett stort klimatansvar*
- *Behov av att säkra framtidens kompetensförsörjning*
- *Behov av att arbeta för en ekonomiskt hållbar kyrka*

Klimatkrisen eskalerar och förvärras men leder samtidigt till en ökande medvetenhet och till en rad politiska och tekniska åtgärder som syftar till att stävja den. Inom Svenska kyrkan pågår ett målinriktat arbete med att ställa om verksamheten i en hållbar riktning.

Välfärden utmanas genom växande klyftor, segregation, bostadsbrist och demografisk obalans. Utvecklingen ställer nya krav, inte bara på det politiska etablissemangen utan även på civilsamhället. Här är Svenska kyrkan en viktig aktör.

Antalet fördrivna i världen är större än någonsin tidigare och de humanitära behoven är skriande. Trots detta minskar globalt sett biståndet. Svenska kyrkans insamlingsverksamhet brottas med problem som minskande insamlade medel och ökande konkurrens från andra insamlingsorganisationer.

Den psykiska ohälsan ökar, inte minst bland unga och äldre, och familjelivet pressas av ökande stress. Tillgång till de ”existentiella resurser” som Svenska kyrkan, men även kultur- och föreningslivet, förvaltar och förnyar är därför av central betydelse för samhällets existentiella hållbarhet. Människor i allmänhet och unga i synnerhet förlorar alltmer en levande relation till det kristna arvet. För att människor inte ska förlora tillgången till den existentiella resurs som den kristna traditionen kan bidra till gör Svenska kyrkan särskilda satsningar.

Digitaliseringen omdanar samhället i grunden. Fördelarna är många: Växande kontaktnät, ökad tillgänglighet till information och kulturutbud, mer energisnål teknik. men det finns också utmaningar: Ökande stress, desinformation, näthat och hot mot säkerhet och integritet. Svenska kyrkan kan både dra nytta av digitaliseringen för effektivare resursutnyttjande och spela en viktig roll i det etiska samtalet samt i att erbjuda zoner fria från ständig uppkoppling.

För att försäkra sig om att även i fortsättningen kunna fullgöra sin grundläggande uppgift måste Svenska kyrkan säkra den framtida kompetensförsörjningen. För detta krävs bland annat attraktiva arbetsplatser och möjligheter till personlig utveckling och fortbildning.

Framtiden utifrån Lunds stifts perspektiv

Lunds stift önskar att hos församlingarna främja en frimodig och nyfiken hållning till det omgivande samhället. Visionen är att kyrkans bidrag till samhället under åren 2019-2022 präglas av bredd och djup och att kyrkan kan ge relevanta svar på frågor om kristen tro och livstolkning. Begreppet mission behöver därför bearbetas. Mission kan inte reduceras till kommunikationsstrategier eller pedagogiska modeller. Missionen är kyrkans livsnerv och bärs av visionen att varje människa såsom ett Guds barn ska erbjudas en möjlighet till ett sammanhang och en tillhörighet. Inspiration kan här hämtas från den tyske teologen Dietrich Bonhoeffer och hans tankar om att kyrkan är kyrka när den är till för andra, såsom Kristus är till för oss. En sådan gemenskap är inklusive. Även den som icke tillhör kyrkan förstås som inräknad i en djupare mening, som broder eller syster i Kristus.

En särskild utmaning är att främja församlingarna i mötet med barn (0-18 år). Det gäller såväl i kyrkans olika verksamheter som i den mer utåtriktade närvaron samhället. Detta i en situation där församlingar möter barn som får erbjudande om att sälja sex när de är medlemmar på Tinder, barn som oroar sig för klimatet, barn till föräldrar med psykisk ohälsa och barn i alla åldrar som mår dåligt. Hur kan kyrkan bringa hopp och framtidstro i en sådan situation?

Vi anar också en allt tydligare uppdelning mellan stad och land. I flera landsbygdsförsamlingar finns utmaningar med tjänster som rymmer olika uppdrag. Det kan vara en anställning som församlingspedagog med en stor del kommunikation, en assistent som också är vaktmästare, en husmor som kombinerar med att vara barnledare och så vidare. Detta innebär att många medarbetare saknar relevant utbildning men ändå får bära ett stort ansvar i det dagliga församlingsarbetet. Det gäller särskilt i mötet med barn och unga. Hur förvaltas kyrkans undervisande uppdrag i en sådan situation?

Denna utmaning behöver stiftet särskilt tänka på när framtida fortbildningar och tematiska kurser erbjuds. En framtida och viktig uppgift blir därför att i samverkan med andra folkbildande aktörer såsom Sensus och stiftets folkhögskola Jämshög erbjuda medarbetare som saknar kyrklig profilutbildning fortbildning.

Behovet av kommunikativ expertis i Svenska kyrkan kommer att öka då fler församlingar blir mer medvetna om vikten av

Årsredovisning 2018

kommunikation. Som en konsekvens av det kommer det att behöva arbetas mer främjande och erbjudas fler modeller för att tillhandahålla kommunikativ expertis till församlingar. Detta kan ske på samma sätt som idag med traditionellt främjande, men även andra modeller kan vara möjliga vägar framåt. I ett stift har man prövat en modell där kommunikationsexpertis hyrs ut och i ett annat erbjuder stiftskansliet en lånemöjlighet. Församlingarna behöver också främjas i sitt ledarskapsstöd. Ledare som fått formella uppdrag behöver rustas. I ledarskapsstödet ser vi också ett flertal exempel på att skillnaden kan vara mycket stor mellan att vara kyrkoherde i en stor eller liten församling/pastorat. Emellanåt kan dessa kyrkoherdetjänster upplevas som nästan två helt olika arbeten. Samtidigt ser vi också stora konsekvenser av den strukturförändring, som gjordes i Svenska kyrkan och som från 2014 skapat ett nytt behov att möta och främja chefer på mellanchefernivå. Denna yrkesgrupp som fanns inte i någon större omfattning tidigare. Skillnaden mellan formellt chefskap och ansvar samt det förvärvade ledarskap som växer genom förtroende behöver också belysas.

Kyrkans medarbetare möter i stigande grad människor på nätet och via sociala medier. Är detta en plats för kyrkan att utvidga sin närvaro eller ska det snarare satsas på levande sammanhang och genuina möten? Här ges det olika svar.

Stiftets geografi och tillgänglighet påverkar också fortbildning och inspirationsarbetet. Församlingar som har en restid till ett stiftsarrangemang på mer än en timme, samtidigt som de ekonomiska resurserna minskar, kan inte med självklarhet förväntas att ta del av dessa om det ligger en rad utsprida aktiviteter över året. En intressant och nyprövande väg mot framtiden kan därför vara att erbjuda mer sammanhållna och intensifierade utbildningsinsatser, där olika yrkeskategorier under ett par dagar kan erbjudas workshops, seminarier och delanden kring en rad olika teman och arbetsområden som rör församlingarnas liv. I förlängningen kan en sådan modell skapa nya möjligheter till en mer relevant och sammanhållen fortbildning. Även mötesforum mellan förtroendevalda på olika nivåer samt att fortsatt främja arbetet med kyrkans ideella medarbetare är framtida och viktiga uppgifter.

Supportteamet Migration upphör den 31 december 2019. Teamet har varit externt finansierat sedan 2016. Det behövs en diskussion i det kommande budgetarbetet om hur Lunds stifts arbete med flykting- och migrationsfrågor ska ske från 2020 och framåt. Församlingarna behöver fortsatt stöd i sitt integrationsarbete. Detta är fortfarande ganska nytt och komplext. Arbetet med asylsökande och nyanlända är krävande och kommer att finnas kvar under lång tid framöver.

Det finns fortsatt behov av att utbilda nya brobyggare som arbetar i de enskilda församlingarna för att arbetet ska vara långsiktigt och en integrerad del av församlingarnas ordinarie verksamhet. Likaså finns ett fortsatt behov av att stötta i konvertitfrågor, psykosocialt stöd och juridisk rådgivning.

Klimatförändringarna är globala och de utmaningar de ställer mänskligheten inför är enorma. Svenska kyrkan är en av Sveriges största fastighets- samt jord- och skogsförvaltare, vilket innebär möjligheter för att kunna bidra till påverkansarbete så att Sverige lever upp till sina åtaganden för att nå 1,5-gradersmålet. Med detta som utgångspunkt känns det bra att Svenska kyrkan nu startar upp ett arbete med att ta fram ett klimatprogram.

Utmaningarna omfattar också att behålla söktrycket till kyrkospecifika utbildningar och ett ökat behov av specialistkompetens inom ett brett spektrum av områden där Svenska kyrkan som arbetsgivare konkurrerar med både offentlig förvaltning och näringsliv. Det innebär att det är angeläget att Svenska kyrkan ses som en attraktiv arbetsgivare både för vigda medarbetare och för andra yrkesgrupper. För detta krävs arbete för att förbättra arbetsmiljön för Svenska kyrkans anställda. Genom handledning ökas tryggheten i ett gott ledarskap.

En utbildningsinsats behövs även under det kommande året då det gäller kunskapen om GDPR för såväl förtroendevalda som anställda i församlingar och pastorat. Det kommer också att behövas information och utbildning angående de nya bestämmelserna om begravningsverksamheten och främst kring framtagande av en begravningsinstruktion. Stiftskanslierna behöver också utbildas i sitt nya uppdrag att ha tillsyn över begravningsverksamheten.

Arbetet för en hållbar kyrka måste fortsätta. Ett förändrat och minskat medlemsunderlag kräver en långsiktig resursplanering så att Svenska kyrkan även i framtiden kan fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Det är en utmaning för Lunds stift att i en ny tid främja mission och visa på det goda arbete som görs i stiftet. Det är sannolikt att generationsväxlingen bland medlemmarna gör att Svenska kyrkan står inför ekonomiska utmaningar. Samverkan och samordning inom Svenska kyrkan är ett angeläget område för att kunna bedriva kostnadseffektiv, kvalitativ och hållbar verksamhet. I samverkan med hela Svenska kyrkan eftersträvas en likvärdig kvalitet inom samverkansområdena IT, fastigheter, ekonomi- och lönehantering, ärende- och dokumenthantering samt inköpsstöd, trots att förutsättningarna är olika.

FLERÅRSÖVERSIKT

Allmänna förutsättningar	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Tillhöriga per 31 december (antal)	857 424	871 715	888 709	904 045	912 984	921 905
Tillhöriga per den 31 december (andel av invånarna i %)	56,4	58,9	60,0	62,1	63,3	64,6
Kyrkoavgift (%)	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03
Medelantalet anställda omräknat till heltid	66	67	63	64	66	67

Intäkts- och kostnadsanlays (kkkr)

Verksamhetens intäkter	143 803	150 738	132 580	123 852	113 537	115 677
Verksamhetens resultat	491	884	391	6 499	1 841	4 077
Resultat från finansiella investeringar	5 327	3 305	3 317	4 047	3 404	2 950
Skatt på näringsverksamhet	-12					
ÅRETS RESULTAT	5 806	4 189	3 708	10 546	5 245	7 027
Kyrkoavgift (tkr)	59 560	56 492	53 848	54 306	52 953	50 810
- varav slutavräkning (tkr)	3 428	2 046	1 144	1 906	1 394	316
Personalkostnader/verksamhetens intäkter (%)	45,2	40,9	43,2	44,1	47,0	48,9
Av- och nedskrivningar/ verksamhetens intäkter (%)*	0,2	0,1	0,2	0,3	0,6	0,6

Ekonomisk ställning

Fastställt mål för det egna kapitalets storlek (kkkr)	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Eget kapital (kkkr)	102 873	97 067	92 877	89 169	78 623	73 378
Soliditet (%)	66,9	61,8	70,7	75,9	76,9	75,4
Värdesäkring av eget kapital (%)	6,0	4,5	4,2	13,4	7,1	10,6
Likviditet (%)	256%	253%	360%	424%	437%	424%

Förvaltade stiftelser

Stiftet förvaltar 7 stiftelser med ett totalt utgående eget kapital om 19 284 kkr.

Nyckeltalsdefinitioner

Kyrkoavgift (%) - Anges i procent av den kommunalt beskattningsbara inkomsten

Varav slutavräkning - För förklaring se redovisningsprinciper

Soliditet - Eget kapital i förhållande till balansomslutning

Värdesäkring av eget kapital - Årets resultat i förhållande till ingående eget kapital

Likviditet (%) - Uppgiften beräknas som utgående omsättningstillgångar dividerat med kortfristiga skulder

Resultaträkning	Not	2018	2017
Verksamhetens intäkter			
Kyrkoavgift		59 560	56 492
Erhållen ekonomisk utjämning	2	42 990	44 390
Erhållna bidrag	3	26 744	32 834
Nettoomsättning	4	13 515	15 293
Övriga verksamhetsintäkter		994	1729
Summa verksamhetens intäkter		143 803	150 738
Verksamhetens kostnader			
Lämnad inomkyrklig utjämning	2	-37 153	-46 201
Övriga externa kostnader	5, 6	-40 862	-41 836
Personalkostnader	7	-65 060	-61 639
Av- och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar	7	-237	-178
Summa verksamhetens kostnader		-143 312	-149 854
Verksamhetens resultat		491	884
Resultat från finansiella investeringar	8		
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		5 345	3 307
Räntekostnader och liknande resultatposter		-18	-2
Resultat efter finansiella poster		5 818	4 189
Skatt på näringsverksamhet	9	-12	0
Årets vinst		5 806	4 189

Balansräkning	Not	2018-12-31	2017-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier, verktyg och installationer	10	933	960
Finansiella anläggningstillgångar			
Långfristiga värdepappersinnehav	11	98	98
Långfristiga fordringar	12	27 000	10 000
		27 098	10 098
Summa anläggningstillgångar		28 031	11 058
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		1 688	2 313
Aktuell skattefordran		916	1 149
Övriga fordringar		2 735	8 935
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	13	11 512	2 290
		16 851	14 687
Kortfristiga placeringar	11	90 554	90 606
		90 554	90 606
Kassa och bank		17 205	39 901
Summa omsättningstillgångar		124 610	145 194
Summa tillgångar		152 641	156 252

Balansräkning	Not	2018-12-31	2017-12-31
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
Balanserat resultat		97 067	92 878
Årets resultat		5 806	4 189
Summa eget kapital		102 873	97 067
Avsättningar	14	1 819	2 338
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		4 544	6 992
Övriga skulder	15, 16	21 872	20 385
Villkorade bidrag	17	1 450	1 517
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	18	20 083	27 953
Summa kortfristiga skulder		47 949	56 847
Summa eget kapital och skulder		152 641	156 252

Förändringar i eget kapital

	Balanserat resultat	Årets resultat	Summa Eget kapital
Eget kapital 2017-01-01	89 169	3 708	92 877
Omföring av föregående års resultat	3 708	-3 708	0
Årets resultat	0	4 189	4 189
Utgående balans 2017-12-31	92 877	4 189	97 066
 Ingående balans 2018-01-01	 92 878	 4 189	 97 067
Omföring av föregående års resultat	4 189	-4 189	0
Årets resultat	0	5 806	5 806
 Eget kapital 2018-12-31	 97 067	 5 806	 102 873

Kassaflödesanalys	Not	2018	2017
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		5 817	4 189
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet			
Av- och nedskrivningar		237	178
Ökning/minskning av avsättningar		-519	216
		5 535	4 583
Betald inkomstskatt avseende näringsverksamhet		-12	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapitalet		5 523	4 583
Kassaflöde från förändring i rörelsekapital			
Minskning/ökning av kortfristiga fordringar		-2 397	-206
Ökning/minskning av kortfristiga skulder		-8 665	21 265
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-5 539	25 642
Investeringsverksamheten			
Förvärv/tillverkning av materiella anläggningstillgångar		-210	-761
Förändring långfristiga fordringar, utlämnande av lån		-17 000	-10 000
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-17 210	-10 761
Finansieringsverksamheten			
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		0	0
Årets kassaflöde		-22 749	14 881
Likvida medel vid årets början		130 506	115 625
Likvida medel vid årets slut	19	107 757	130 506

NOTER

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Från och med räkenskapsåret 2014 upprättas årsredovisningen med tillämpning av årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Svenska Kyrkans Redovisningskommitté (KRED). Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år om inget annat anges.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas och som är för egen räkning. Som för egen räkning inkluderas även medel där avsikten är att de helt eller delvis ska fördelas till andra juridiska personer men där fördelning grundas på beslut inom stiftet.

Kyrkoavgift

Svenska kyrkans huvudintäkt utgörs av kyrkoavgiften. I enlighet med lag om avgift till registrerat trossamfund får Svenska kyrkan statlig hjälp med uppbörd, taxering och indrivning av kyrkoavgiftsmedlen. Det slutliga utfallet av kyrkans avgiftsunderlag erhålls först två år efter avgiftsgrundande år och därför är Svenska kyrkan berättigad att uppbära ett förskott från staten, fördelat med en tolfedel per månad. Samtidigt med utbetalningen av förskottet sker en avräkning av det slutliga avgiftsunderlaget två år tillbaka. Kyrkoavgiften intäktsredovisas i takt med utbetalningarna från staten.

Erhållen inomkyrklig utjämning

Inom Svenska kyrkan finns ett utjämningssystem där Svenska kyrkans nationella nivå omfördelar medel mellan trossamfundets organisatoriska delar. Inom ramen för utjämningssystemet tilldelas stiftet årligen medel för viss basverksamhet inom stiftet (stiftsbidrag). Det beslutade stiftsbidraget kan erhållas dels via utbetalning från nationella nivån, dels i form av så kallad särskild utjämningsavgift från de stiftsvis förvaldade prästlönetillgångarna. Stiftsbidrag och särskild utjämningsavgift intäktsförs det år de avser.

Utöver den utjämning som regleras inom ramen för kyrkoordningen kan Svenska kyrkans högsta beslutande organ, kyrkomötet, besluta om att av nationella nivåns kapital fördela medel till regional och lokal nivå. Besluten är vanligtvis förenade med villkor. Intäktsredovisning sker då enligt de generella principerna för bidrag i K3, se nedan.

Erhållna gåvor, bidrag och offentliga bidrag

Erhållna gåvor redovisas som intäkt i den period de mottagits. Bidrag och offentliga bidrag intäktsredovisas efter hand som villkor som är förknippade med bidragen uppfylls. Bidrag till anläggningstillgångar har reducerat anskaffningsvärdet på anläggningstillgångarna.

Netoomsättning

Intäkt av varor och tjänster redovisas normalt vid försäljningstillfället.

Lämnad inomkyrklig utjämning och lämnade övriga bidrag

Stiftet utgör en länk i det inomkyrkliga utjämningssystemet som beskrivs under *Erhållen inomkyrklig utjämning* ovan. Såväl lämnad inomkyrklig utjämning som övriga lämnade bidrag skuldförs normalt när beslut om bidrag fattas såvida det inte av beslutet framgår att bidraget ska finansieras med kommande års intäkter. I det senare fallet skuldförs bidraget först under det finansieringsår som anges i beslutet. Beslutade, ej skuldförda, lämnade bidrag redovisas som ansvarsförbindelse.

Leasing

All leasing, både när stiftet är leasetagare och leasegivare, redovisas som operationell leasing dvs. leasingavgifterna, inklusive en första förhöjd avgift, redovisas som intäkt/kostnad linjärt över leasingperioden. Uppgifterna om avgifter i noten är redovisade i nominella belopp. Med leasingperiod avses den period som leasetagaren har avtalat att leasa en tillgång.

Inkomstskatt

Stiftets inskränkta skattskyldighet regleras i 7 kap. inkomstskattelagen (1999:1229).

I den mån stiftet bedriver näringsverksamhet är huvudregeln att näringsverksamheten är skattepliktig. Näringsverksamhet kan undantas från skatteplikt om den har naturlig anknytning till det allmännyttiga ändamålet eller är hävdvunnen finansieringskälla. Även normalt sett skattepliktig näringsverksamhet kan i vissa fall undantas från beskattning om huvudsaklighetsprincipen är tillämplig.

Vid fastighetsinnehav kan fastighetsinkomsten undantas från beskattning om fastigheten till mer än 50 % används för att främja det allmännyttiga ändamålet alternativt att hyresinkomsterna har naturlig anknytning till det allmännyttiga ändamålet. Stiftet är befriade från inkomstskatt i sin ideell verksamhet eftersom den uppfyller kraven som samhällsnyttig enligt skattelagstiftningen.

Materiella anläggningstillgångar

I stiftet finns materiella anläggningstillgångar redovisade enligt två olika definitioner i K3:

Som grundregel gäller att en materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som innehas för att bedriva näringsverksamhet (ge ekonomiska fördelar/kassaflöde).

För ideell sektor gäller att materiell anläggningstillgång också omfattar fysisk tillgång som innehas för det ideella ändamålet även om grundregeln inte är uppfylld.

De flesta anläggningstillgångar har klassificerats utifrån den senare regeln då stiftets ändamål är religiös verksamhet.

Nedskrivningsprövning sker alltid för sådana tillgångar som inte längre uppfyller något av kraven ovan för att definieras som materiella anläggningstillgångar.

Inventarier med ett anskaffningsvärde under prisbasbeloppet har utifrån väsentlighetsbedömning redovisats som kostnad.

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

Bidrag och offentliga bidrag som avser förvärv av materiell anläggningstillgång reducerar tillgångens anskaffningsvärde.

En materiell anläggningstillgång som har betydande komponenter där skillnaden i förbrukning förväntas vara väsentlig, redovisas och skrivs av som separata enheter utifrån varje komponents nyttjandeperiod.

När en komponent i en anläggningstillgång byts ut, utrangeras eventuell kvarvarande del av den gamla komponentens bokförda värde och den nya komponentens anskaffningsvärde aktiveras.

Tillkommande utgifter som avser tillgångar som inte delas upp i komponenter läggs till anskaffningsvärdet till den del tillgångens prestanda ökar i förhållande till tillgångens värde vid anskaffningstidpunkten.

Utgifter för löpande reparation och underhåll redovisas som kostnader.

Realisationsvinst respektive realisationsförlust vid avyttring av en materiell anläggningstillgång redovisas som Övriga verksamhetsintäkter respektive Övriga verksamhetskostnader.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod.

När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Linjär avskrivningsmetod används.

Mark har obegränsad nyttjandeperiod och skrivs inte av.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Bilar	5 år
Datautrustning	3 år
Övriga inventarier, verktyg och installationer	5 år

Nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar

När det finns en indikation på att en materiell anläggningstillgångs värde har minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. För tillgångar som tidigare skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras.

Materiella anläggningstillgångar skrivs ned enligt två huvudmetoder beroende på grunden för klassificering som materiell anläggningstillgång. Materiella anläggningstillgångar som används för att ge ekonomiska fördelar/kassaflöde skrivs ned enligt reglerna i K3, kapitel 27. De materiella anläggningstillgångar som innehas för det ideella ändamålet skrivs ned enligt kapitel 37, där det finns en grund- och en förenklingsregel. Tillämpad metod för nedskrivningar beskrivs i tilläggsupplysning i förekommande fall.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar, leverantörsskulder och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när stiftet blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor.

Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförts och stiftet har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten.

Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelserna har reglerats eller på annat sätt upphört.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Kortfristiga placeringar

Värdepapper som är anskaffade med avsikt att innehas kortsiktigt redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde och i efterföljande värderingar i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas.

Avsättningar

Med avsättningar avses förpliktelser på balansdagen som är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias. Avsättning redovisas med det belopp som motsvarar den bästa uppskattningen av den utbetalning som krävs för att reglera åtagandet.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod och visar stiftets in- och utbetalningar uppdelade på löpande verksamheten, investeringsverksamheten eller finansieringsverksamheten. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificerar stiftet, förutom kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut, kyrkkontot samt kortfristiga likvida placeringar som är noterade på en marknadsplats.

Skattepliktig näringsverksamhet

Stiftet bedriver, förutom sin ideella verksamhet, näringsverksamhet som är skattepliktig. Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som gäller på balansdagen. Uppskjutna skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen. Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller andra framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckning det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning. Fordringar och skulder nettoredovisas endast när det finns en legal rätt till kvittning. Aktuell skatt, liksom, i förekommande fall, förändring i uppskjuten skatt, redovisas i resultaträkningen om inte skatten är hänförlig till en händelse eller transaktion som redovisas direkt i eget kapital, då skatteeffekten redovisas där.

Not 2 Not 2 Ekonomisk utjämning

	2018	2017
Erhållen inomkyrklig utjämning		
Stiftsbidrag	42 990	44 390
Lämnad ekonomisk utjämning		
Kyrkobyggnadsbidrag	0	5 900
Bidrag till sjukhuskyrka	6 486	6 787
Bidrag till fängelsekyrka	1 500	1 374
Övriga bidrag	29 167	32 140
Summa	37 153	46 201

Not 3 Erhållna bidrag

	2018	2017
Bidrag redovisade i resultaträkningen		
Flykting- och asylmedel	6 237	6 430
ESF-rådet	8 916	14 803
Övriga bidrag	50	4 361
Kyrkoantikvarisk ersättning	6 902	2 800
Riktat församlingsbidrag	4 640	4 440
Summa	26 745	32 834

Not 4 Nettoomsättning

	2018	2017
Kursavgifter	2 464	3 571
Förvaltningsuppdrag	8 258	9 002
Övriga tjänster	2 321	2 310
Hysesintäkter	472	410
Summa	13 515	15 293

Not 5 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

	2018	2017
Kvalificerade revisorer		
Revisionsuppdrag	146	100
Övriga tjänster	8	23
Summa	154	123

Med revisionsuppdrag avses arbetsuppgifter som det enligt lag ankommer på stiftets revisorer att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådana arbetsuppgifter.

Not 6 Operationella leasingavtal – leasetagare

	2018	2017
Framtida minimileaseavgifter som ska erläggas avseende icke uppsägningsbara leasingavtal:		
Förfaller till betalning inom ett år	4 333	3 943
Under perioden kostnadsförda leasingavgifter	4 333	3 943

Den operationella leasingen utgörs i allt väsentligt av hyrda lokaler och maskiner.

Not 7 Personal

	2018	2017
Medelantalet anställda		
Kvinnor	34	36
Män	32	31
Totalt medelantal anställda	66	67

I medelantalet anställda ingår inte anställda som uppburit ersättning som understiger ett halvt prisbasbelopp 22 250 kr (22 200 kr). Detta har gjorts med stöd av BFNAR 2006:11.

Könsfördelningen i stiftsstyrelsen

Antal stiftsstyrelseledamöter på balansdagen

Kvinnor	5	5
Män	8	8
Totalt	13	13

Antal ledande befattningshavare

Kvinnor	4	4
Män	3	3
Totalt	7	7

Löner, arvoden och andra ersättningar

Ledamöter i stiftsstyrelsen samt biskop	2 021	1 917
Anställda	42 905	40 582
Summa löner, arvoden och andra ersättningar	44 926	42 499

Ersättning till stiftsstyrelsens ordförande tillika stiftets biskop har löner, arvoden och andra ersättningar utgått med	1 015	962
--	-------	-----

Pensionskostnader och andra avgifter

Pensionskostnader till styrelse	225	157
Pensionskostnader till övriga anställda	3 047	3 496
Andra sociala avgifter enligt lag och avtal	15 391	13 731
Summa pensionskostnader och andra avgifter	18 663	17 384

Not 8 Resultat från finansiella investeringar

	2018	2017
Räntor	394	55
Utdelning	2 672	2 738
Realisationsresultat vid försäljning	2 280	514
Summa	5 346	3 307

Not 9 Skatt på näringsverksamhet

	2018	2017
Skatt på årets resultat	0	0
Skatt hänförlig till tidigare års redovisade resultat i skattepliktig verksamhet (näringsverksamhet)	12	0
Redovisad skattekostnad	12	0

Not 10 Inventarier, verktyg och installationer

	2018-12-31	2017-12-31
Ingående anskaffningsvärde	8 852	8 090
Inköp	210	761
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	9 062	8 851
Ingående avskrivningar	-7 892	-7 714
Årets avskrivningar	-237	-178
Utgående ackumulerade avskrivningar	-8 129	-7 892
Utgående redovisat värde	933	959

Not 11 Värdepappersinnehav

Värdepappersinnehav (tkr)	Anskaffnings- värde	Bokfört värde	Marknadsvärde bokslutsdag
Långfristiga värdepappersinnehav			
Berling Media AB 556191-0521	28	28	n/a
Kyrkans Försäkrings AB 556660-7965	70	70	n/a
	98	98	n/a
Kortfristiga placeringar			
Noterade aktiefonder	44 627	44 627	60 031
Noterade räntebärande värdepapper	45 927	45 927	41 954
	90 554	90 554	101 985
Summa värdepappersinnehav	90 652	90 652	101 985

Not 12 Långfristiga fordringar

	2018	2017
Ingående anskaffningsvärden	10 000	0
Tillkommande fordringar	17 000	10 000
Utgående ackumulerat anskaffningsvärden	27 000	10 000
Återföring nedskrivning		
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0	0
Utgående redovisat värde	27 000	10 000

Under året utbetalt 17 miljoner kronor i lån till Stiftelsen Lunds Stiftsgård för upprättande av "Andrum". Återstående låneutrymme för Stiftelsen Lunds Stiftsgård att avropa är 3 miljoner kronor.

Not 13 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2018-12-31	2017-12-31
Upplupna intäkter	10 440	1 386
Förutbetalda hyror	1 066	899
Arken bokkonto	5	5
Summa	11 511	2 290

Not 14 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

	2018-12-31	2017-12-31
Förmånsbestämd tjänstepension	1 818	2 338
Summa	1 818	2 338

Enligt kyrkans tjänstepensionsavtal har anställda med månadslön överstigande 39 tkr under vissa förutsättningar rätt till förmånsbestämd tjänstepension. Försäkring av intjänad pensionsrätt sker året efter inkomståret. Vid upprättande av denna årsredovisning är premiekostnaden inte känd för 2018 varför den förmånsbestämda tjänstepensionen redovisas som en avsättning.

Not 15 Vidarförmedlade bidrag

	2018	2017
Ingående skuld	4 850	0
Under året mottagna bidrag	5 798	5 293
Under året förmedlade bidrag	-6 440	-443
Utgående skuld	4 208	4 850

Not 16 Övriga skulder

	2018-12-31	2017-12-31
Kyrkobyggnadsbidrag	6 588	13 272
Kyrkohunderhållsbidrag	9 586	0
Vidareförmedlade bidrag	4 209	4 850
Övriga skulder	1 489	2 263
Summa	21 872	20 385

Not 17 Villkorade bidrag

	2018	2017
Ingående balans	1 517	7 899
Erhållet under året	3 265	3 996
Anspråktaget under året	-3 332	-10 378
Summa utgående balans	1 450	1 517

Specifikation av utgående balans

Lui kollekt	516	446
Skolor Sydsudan	173	192
Skånska prästsällskapet	149	149
Kollekt flyktingarbetet	106	295
SKUT	88	53
Övriga villkorade bidrag	418	382
Summa	1 450	1 517

Not 18 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2018-12-31	2017-12-31
Upplupna semesterlöner	3 201	3 003
Upplupna sociala avgifter	441	567
Upplupna arbetsgivaravgifter	1 188	1 145
Upplupna löner	998	941
Avräkning riktade församlingsbidrag	11 390	20 301
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2 865	1 997
Summa	20 083	27 954

Not 19 Likvida medel

	2018-12-31	2017-12-31
Specifikation av likvida medel vid årets slut		
Kassa	5	5
Bank	17 200	39 896
Kortfristiga placeringar	90 554	90 606
Summa likvida medel	107 759	130 507

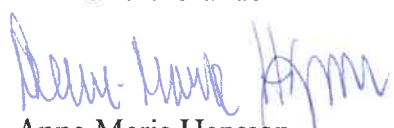
Lund 2019-04-10

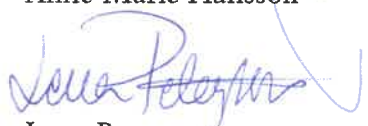
Johan Tyrberg Biskop,
stiftsstyrelsens ordförande

Kerstin Engle
2:e vice ordförande

Anne-Marie Hansson

Lena Petersson

Sören Ravn

Daniel Engström

Linda Isberg

Mats Hagelin

1:e vice ordförande

Birger Wernersson

Roiné Olsson

Elisabeth Kullenberg

Lars Ivar Ericson

Niklas Larsson

Vår revisionsberättelse har lämnats 2019-05-02

PwC

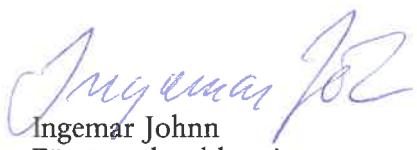
Anders Thulin
Auktoriserad revisor

Eva Åsare
Förtroendevald revisor

Magnus Lennartson
Förtroendevald revisor

Ingemar Johnn
Förtroendevald revisor

Kjell Persson
Förtroendevald revisor

Revisionsberättelse

Till stiftsfullmäktige i Lunds stift, org.nr 252010-0070

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Lunds stift för år 2018. Stiftets årsredovisning ingår på sidorna 50-81 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av stiftets finansiella ställning per den 31 december 2018 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att stiftsfullmäktige fastställer resultaträkningen och balansräkningen för stiftet.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *Den auktoriserade revisorns ansvar* samt *De icke-auktoriserade revisorernas ansvar*.

Vi är oberoende i förhållande till stiftet enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Det är stiftsstyrelsen som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av *Verksamhetsberättelse* (men innefattar inte årsredovisningen och vår revisionsberättelse avseende denna).

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Stiftsstyrelsens ansvar

Det är stiftsstyrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Stiftsstyrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar stiftsstyrelsen för bedömningen av stiftets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om Trossamfundet Svenska kyrkan avser att upplösa stiftet, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av stiftets interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i stiftsstyrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att stiftsstyrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftets förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett stift inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera stiftsstyrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

De icke-auktoriserade revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av stiftets resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av stiftsstyrelsens förvaltning för Lunds stift för år 2018.

Vi tillstyrker att stiftsfullmäktige beviljar stiftsstyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorernas ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till stiftet enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Stiftsstyrelsens ansvar

Stiftsstyrelsen ansvarar för stiftets organisation och förvaltningen av stiftets angelägenheter enligt kyrkoordningen. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma stiftets ekonomiska situation och att tillse att stiftets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och stiftets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Revisorernas ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon ledamot av stiftsstyrelsen i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftet.

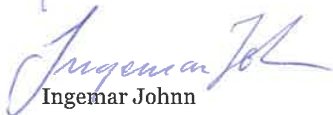
Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Lund den 2 maj 2019

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Anders Thulin
Auktoriserad revisor

Ingemar Johnn

Kjell Persson

Magnus Lennartsson

Eva Åsare

Stiftsstyrelse

Nere från vänster: Lena Petersson, Birger Wernersson, biskop Johan Tyrberg, Linda Isberg, Kerstin Engle, Gudrun Bengtsson. Första trappan från vänster: Tonnie Borst Philipsson, Anne-Marie Hansson, Ulla-Britt Mattisson, Daniel Engström. Andra trappan från vänster: Mats Leijman, Roine Olsson, Aina Svensson, domprost Bo Sandahl. Tredje trappan från vänster: Birger Svensson, Joakim Persson, Kent Andersson. Fjärde trappan från vänster: Niklas Larsson, Lars Ivar Ericson, Sören Ravn.

STIFTSSTYRELSEN ORDINARIE LEDAMÖTER OCH ERSÄTTARE

Biskop Johan Tyrberg, ordförande
Hagelin, Mats, vice ordförande
Kerstin Engle, andre vice ordförande
Daniel Engström
Lars Ivar Ericson
Anne-Marie Hansson
Linda Isberg
Elisabeth Kullenberg
Niklas Larsson
Roine Olsson
Lena Petersson
Sören Ravn
Birger Wernersson

Ersättare
Domprost Bo Sandahl
Kent Andersson
Gudrun Bengtsson
Karin Forsell
Lars Stellan Jönsson
Mats Leijman
Ulla-Britt Mattisson
Marie Nielsén
Joakim Persson
Tonnie Borst Philipsson
Aina Svensson
Marianne Åkerblad
Birger Svensson

Stiftsfullmäktige

STIFTSFULLMÄKTIGES ORDINARIE LEDAMÖTER 2018–2021

S (Arbetarepartiet-
Socialdemokraterna)

Marie Nielsén
Robert Stenbeck
Hans Johansson
Kerstin Engle
Jan Olof Rosenberg
Birger Wernersson
Ann-Margret
Olofsson
Roine Olsson
Ulla-Britt Mattisson
Lennart Hallengren
Anna Brandoné
Monica Molin
Kent Andersson
Gunilla Jannerstig
Lars Stellan Jönsson
Anne-Marie Hansson
Jan Erik Jönsson

BA (Borgerligt
Alternativ)

Elisabeth Kullenberg
Per-Göran Jakobsson
Lennarth Förberg
Lena Gun-Britt
Jönsson
Samuel Lilja
Ulla Malmgren
Mats Hagelin
Jenny Delén

C (Centerpartiet)

Kristina Backe
Ann-Marie Johnsson
Johan Vesterlund
Aina Svensson
Anneli Kihlstrand
Lars Ivar Ericson
Niklas Larsson
Birte Sandberg

FISK (Fria liberaler i
Svenska kyrkan)
Per Johansson

FK (Frimodig kyrka)
Sven Hammarberg
Anders O Johansson
Magnus Nilsson

KR (Kristdemokrater
i Svenska kyrkan)
Cecilia Engström
Birger Svensson

MPSK (Miljöpartister
i Svenska kyrkan)
Siv Bildtsén

POSK
(Partipolitiskt
obundna i Svenska
kyrkan)
Sune Karlsson
Robin Nord
Helena Tengstrand

Joakim Persson
Linda Isberg
Ingrid Petersson
Lena Petersson
Bo Christer Larsson
Magnus Holst

SD (Sverige-
demokraterna)

Daniel Engström
Karin Forsell
Gudrun Bengtsson
Sören Ravn
Bengt Johansson
Christer Bengtsson
Eivor Söderberg
Birgitta Markevärn
Lars Nilsson
Anders Jan-Åke
Isaksson

ViSK (Vänstern i
Svenska kyrkan)

Linda Sjöo
Tonnie Borst
Philipsson
Viveka Söderdahl

ÖKA (Öppen kyrka
– en kyrka för alla)

Emma Stene Jernqvist
Anders Nihlgård
Anna Kristin
Bertilsson

STIFTSFULLMÄKTIGES ERSÄTTARE 2018–2021

S (Arbetarepartiet-
Socialdemokraterna)

Anette Palm

Aina Modig Lindell

Magnus Andrell

Camilla Persson

Christer Florén

Claes Block

Maria Johanna Deul Rai Hanson

Björn Stigborg

Lena Britt-Louise Ekstrand

Pia Ingvarsson

BA (Borgerligt Alternativ)

Elisabet Lindqvist

Marianne Åkerblad

Ingela Sylwander

Bo Sven Gunnar Silverbern

C (Centerpartiet)

Maria Jönsson

Hans-Åke Jönsson

Berit Pagels

David Liljedal

Lisbeth Göranson

Anna-Lena Weberup

FISK (Fria liberaler i Svenska kyrkan)

Stefan Sörensson

Marcus Romedahl

FK (Frimodig kyrka)

Kent Hallström

Thomas Hermansson

Dan Sarkar

KR (Kristdemokrater i Svenska kyrkan)

Bente Unosson

Svante Kjellén

MPSK (Miljöpartister i Svenska kyrkan)

Carl Henrik Henriz

Ann Stenberg

POSK (Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan)

Ville Trygg

Marchen Adébo

Anneli Väpnare

Krister Persson

Evelina Bladh Winborg

SD (Sverigedemokraterna)

Stefan Borg

Bengt-Olof Bengtsson

Linda Lindberg

Jonatan Andersson

Glen Arne Ronnie Nilsson

ViSK (Vänstern i Svenska kyrkan)

Per Håkansson

Marcus Ekdahl

ÖKA (Öppen kyrka – en kyrka för alla)

Elisabeth Hansson

Filip Hällefors

Internationell konferens om det kyrkliga kulturarvet en höjdpunkt under 2018

Hur ska våra fantastiska kyrkobyggnader kunna bevaras, användas och utvecklas på bästa sätt i framtiden? Frågan är i högsta grad aktuell. Den 25-26 april 2018 hölls den första internationella konferensen om det kyrkliga kulturarvet i Sverige med fokus på utveckling och användning.

Det blev ett unikt tillfälle att hämta inspiration och få exempel på kreativa lösningar för underutnyttjande kyrkor. Lunds stift var arrangör. Konferensen hölls på engelska eftersom många spännande utländska gäster var inbjudna som talare. 160 personer från en rad olika länder deltog och dagarna var mycket uppskattade, berättar Henrik Lindblad och Heikki Ranta, stiftsantikvarier i Lunds stift.

Lunds stift driver linjen att kyrkorna ska användas för gudstjänstfirande i kombination med annat utnyttjande. Av det skälet var fokus inte bara på kulturarvet, utan det handlade även mycket om teologiska aspekter på användningen av kyrkorum.

Varför denna konferens?

Anledningen är pilotprojektet Framtidens kyrka 2020 som pågått i Lunds stift sedan 2014. Resultaten från projektet presenterades på konferensen. Dessutom lanserades den metod som Lunds stift tagit fram för att bevara, använda och utveckla det kyrkliga kulturarvet.

- Metoden har döpts till Virket efter Virke kyrka i Kävlinge församling, en av de kyrkor som deltar i projektet. De övriga kyrkorna är Östra Nöbbelöv utanför Simrishamn och Odarslövs kyrka i närheten av Lund, säger stiftsantikvarierna Henrik och Heikki.

Konferensen ägde rum på Kulturen i Lund och även i Odarslövs kyrka i Lunds utkant.

- Odarslövs kyrka är ett lysande exempel på hur saker kan förändras. Kyrkan var länge stängd eftersom den låg i ett utkantsområde med få boende. Sedan fick Lund i hård konkurrens med andra länder forskningsanläggningen ESS där byggnation pågår som bäst. Plötsligt hamnade Odarslövs kyrka i ett hett utvecklingsområde mitt i händelsernas centrum. Det visar hur viktigt det är att vara flexibel.

Smakprov ur programmet

Under dagarna medverkade en lång rad föreläsare som är specialister och auktoriteter inom fältet, bland dem Peter Aiers, chef för engelska CCT, Churches Conservation Trust. CCT är en organisation som är ledande när det gäller att utveckla användningen av kyrkor. Lunds stift har sedan ett antal år ett samarbete och utbyte med dem.

Övriga huvudföreläsare var Revd Canon Dr Stephen Evans, Church of England, förre domprosten i Lund, Håkan E Wilhelmsson, Hughes

Becquart, Policy Officer vid EU-kommissionen och Fredrik Linder, enhetschef på Kulturdepartementet.

Den 25 april gavs en spektakulär kväll med vernissage av det häftigare slaget, detta i Odarslövs kyrka. Utvändigt kunde besökarna beskåda den 17 meter höga pil i LED-teknik som pryder kyrkans fasad. Konstverket av Jesper Wachtmeister heter ”Up”. Inne i kyrkan bjöds det på en ljus- och ljudinstallation döpt till ”96” av konstnärerna Jérôme France och Nadège Feyrit.

Alex Bloom direkt från Los Angeles, Kalifornien gjorde ett musikaliskt framträdande ackompanjerad av en lokal stråkkvartett. Dessutom presenteras satsningen Church Keys där rockmusiken bereds plats i kyrkorummet. Church Keys är ett samarbete mellan Lunds stift och Dave Stewart Entertainment (USA/Storbritannien).

Maria Lundström

KONFERENSEN PUD – PRESERVE, USE AND DEVELOP – FAKTA OCH SIFFROR

16 seminarier, 24 föreläsare, 160 deltagare och 85 representerade organisationer från 11 länder. Av deltagarna kom 131 från Sverige, två från Danmark, två från Norge, fyra från Finland, en från Belgien, en från Frankrike, två från Tyskland, tre från Nederländerna, tio från Storbritannien, två från Kanada och två från USA.

Konferensen var ett samarrangemang mellan Churches Conservation Trust (CCT), Future for Religious Heritage (FRH), ICOMOS (International Council on Monuments and Sites) Sverige och ICOMOS International Scientific Committee PRERICO (Places of Religion and Ritual). Dagarna var en del av EU-kommissionens program för det Europeiska Kulturarvsåret 2018.

En illustrerad dokumentation om konferensen finns på Lunds stifts webbplats under fliken Kyrkoantikvariska frågor.

LUNDS STIFT
ORGANISATIONSNUMMER: 252010-0070
POSTADRESS: BOX 32, 221 00 LUND
BESÖKSADRESS: KRAFTS TORG 12 B, 223 50 LUND
046-15 55 00 (VÄXEL)

LUNDSSTIFT@SVENSKAKYRKAN.SE
WWW.SVENSKAKYRKAN.SE/LUNDSSTIFT

OMSLAGSBILD: BELLA FLODÉN
MILJÖ: ALLHELGONAKYRKAN, LUND
GRAFISK FORM: SVENSKA KYRKAN I LUND

